

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za ostanila plačuje se od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se ostanila enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Someščanje!

Dne 20., 22. in 24. aprila 1903 vršijo se letošnje dopolnilne volitve v občinski svet stolnega mesta Ljubljane. Kandidatje narodno-napredne stranke so:

Za III. volilni razred:

ki voli dne 20. aprila:

Brgant Fran,

gostilničar in posestnik na Sv. Jakoba trgu št. 5;

dr. Krek Gregorij,

c. kr. dvorni svetnik v p. na Dunajski cesti št. 32;

Škrjanc Ivan,

gostilničar in posestnik v Kopitarjevih ulicah št. 6.

Za II. volilni razred:

ki voli dne 22. aprila:

Plantan Ivan,

c. kr. notar in posestnik na Dunajski cesti št. 11;

Senekovič Andrej,

c. kr. gimn. ravnatelj v Tomanovih ulicah št. 10.

Za I. volilni razred:

ki voli dne 24. aprila:

Seunig Ivan,

usnjar in posestnik na Starem trgu št. 7;

dr. Stare Josip,

c. kr. fin. prok. pristav in posest na Marije Terezije cesti št. 7;

Velkavrh Ivan,

posestnik v Komenskega ulicah št. 5;

Žužek Fran,

c. kr. višji inženir v p. v Gradišči št. 4.

Someščanje! Zopet stojimo pred volitvami v občinski svet, morebiti tudi pred volilnim bojem. Preludij za to morebitnost pričeli so tako klerikalci, kakor tudi nemški naši nasprotniki po svojih glasilih. Iz dotičnih člankov se da jasno posneti, kako hrepeni jedna kakor druga stranka po gospodarstvu v mestni hiši ljubljanski. Česar si seveda stranka ne upa javno in glasno povedati, to namigava svojim pristašem mej vrstami in nekako neoficijelno. To nas pa ne sme motiti. Pred vsem je pomniti, da narodno-napredna stranka pri volitvah v mestni zastop ljubljanski še nikdar ni podlegla in to tudi takrat ne, ko so se zoper njo združili — seveda neoficijalno, kar je pa razsodnim ljudem isto — klerikalci z Nemci in nemškutarji. To nam bodi v ponos in bodrilo! Drugič mora vsak ljubljanski meščan uvideti, da je narodno-napredni mestni zastop kos stavljeni mu nalogi v mestnem gospodarstvu. Mestni vodovod in elektrarna sta njegovo delo. Oba zavoda donasata mestu lepih dohodkov. Mestna hranilnica, koje izkaz za 13 upravno leto se pravkar razpošilja, je cvetoč zavod na strogo solidni podlagi. Ustanovili so je naprednjaki. Regulacija mesta napreduje čudovito, tako, da bo Ljubljana v kratkem jedno najmodernejših mest v Avstriji. Kanalizacija mesta se upeljava, kar je najvitalnejšega pomena za ljubljansko prebivalstvo. V lepšavo mesta nakupilo je mesto obsežen prostor Zeschkotovih dediče pred sodno palačo, da napravi ondi javne nasade, kojih imamo v Ljubljani pač premalo. Sploh se trudi narodno-napredna stranka v mestnem zastopu, da na vse strani upraviči zaupanje, koje jej je poverila volja someščanov. In tretjič moramo povdarjati, da pač le narodno-napredna stranka hrani in ščiti trobojni prapor slovenski v Ljubljani. V tem oziru ni dvoma in te istine tudi ne spravijo iz sveta nobena klerikalna podtikanja. Kar se je prebudil slovenski narod iz svojega političnega mrtvila, ga vodijo v boju proti narodnim sovragom izključno le tista načela, katera zastopa narodno-napredna stranka. Samoslovenske ulične napise snedla nam je klerikalnonemška zveza. In kakor hitro zgine iz mestne hiše ljubljanske narodno-napredna stranka, zginila bode iz iste tudi slovenska stranka! Upošteva vse to, opozarja vodstvo narodno-napredne stranke svoje pristaše, naj bodo oprezni in pozorni in naj jih mir, ki je morda le navidezen, ne moti, kajti: vigilanti bus iura! Kdo ve, če naši nasprotniki za plotom ne pripravljajo naskoka na mestno hišo. Radi tega je potreba, da pridemo do zadnjega na volišče, da ondi jasno in glasno povemo celemu svetu: Ljubljana je in ostane slovensko ter napredno mesto!

Za odbor narodno-napredne stranke:

Dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški.

Pričetek konca?

(Praški „Politik“ v album.)

II.

In že se je polastil »Slovenec« cele zadeve, in kakor lačen teliček je z največjo siastjo posesal mleko, katero mu je ponudila ljubezniva sestra »Politik«. Četudi je vsakemu otročju jasno, da je »Zuschrift aus Krain« duševni nestvor političnih tepcev, zbranih okrog ljubljanskega škofa, če tudi je na prvi pogled opaziti, da ta »Zuschrift« ni ničesar drugega, nego pomije, s katerimi je »Slovenec« že tolikokrat poplaknil svoje piskerce, vzlic temu kriče Slovencevi: vidite, mi imamo prav, ker tudi svetovnoznana »Politik« v Pragi trdi ravno isto, kar mi trdimo! Če pride »Politik« v Pragi v škripec, bo pa od svoje strani istotako trdila, da je resnica na njeni strani, ker tudi »Slovenec« ravno isto piše, kar piše ona. Tako bode »Slovenec« svojo resnico dokazoval s »Politiko«, »Politik« pa svojo s »Slovencem«. Ali resnica je, da sta se pobratila lažnjiva dva kljukca v zlobnem namenu, pred slovansko javnostjo oblatiti napredno slovensko stranko, ka tera jima je samo zategadelj zoperna, ker noče trobiti v farški rog, v kojega onadva prestano prav pridno trobita.

To zadnje velja v prvi vrsti o »Politiki« sami. Odkritostno povemo, da nam je nastop te staročeške zaplate zategadelj tako ostuden, ker se pri vsem tem, da si nima drugega namena, nego na pomoč priskočiti naši zavoženi klerikalni stranki, obnaša nekako tako, kakor bi nas obsojala z vzvišenega in nepristranskega stališča. Licemerka! Istina je: naša stranka ima, kakor vsaka druga, svoje napake in svoje hibe. Ali gotovo je, da ima naša klerikalna stranka še večje hibe, še večje napake! Tudi smo si v svesti, da naš list ni kak salonski sladkovodeni frakar in da v izberi orožja nikakor ni izbirljen. A praško »Politik« je do sedaj vendar puščal pri miru, in to še celo tedaj, ko je — kakor se je sploh govorilo —, zobala vladni oves, ter prodajala za zveneči denar svoje prepričanje! No, pa tudi »Slovenec« v nikakem pogledu niti za las ni boljši od našega lista: pi jani kaplani so prvi pograbil za kol, in zategadelj se ne morejo pritoževati, če jim sedaj s kolom obdelu jemo posvečene grbe. Ali ste že čuli kedaj, da bi bila »Politik«, ki tako rada razobeša naš list po svojih prekljah, le žal besedico črhnila proti glasilu ljubljanskega škofa? Naj se oglasi ta ali oni izmed naših državnih poslancev, takoj ga obda slavna »Politik« z najporogljivějšími opazkami, dočim dr. Šusteršiča prehvaliti ne more, če le enkrat kihne v dunajski zbornici! In ko je pokojni kardinal Missia pred svetom slovensko izrekel, da slovenskega jezika prav za prav ni, se je li naša »Politik« s tisto nervoznostjo drgnila ob njega, kakor se drgne dandanes ob našo stranko? Ni se, in prav ponižno je molčala, ker je ta »svetovni« list pred visokimi cerkvenimi dostojanstveniki krotak, kakor ravnokar izlezeno piše! In ko je na Goriškem

faltni dr. Gregorčič z zvezo, katero je sklenil z Lahi, zlezal v državni zbor in deželni odbor, je li »Politik« tulila proti omenjenemu klerikalnemu politiku tako, kakor tuli dandanes proti nam in napredni naši stranki? Nikakor ne! Niti glasu ni dala tedaj od sebe, ta priznana časnikarska klepetulja; delala se je takrat prav gluho, in niti najmanjše grajalne besedice ni spustila izmed svojih čeljusti, da si je zveza med don Gregorčičem in šior Pajerjem vsaj tako grozna, kakor je »zvezav« med našo stranko in veleposestniki v deželnem zboru! Ko je končno dr. Šusteršič prišel v deželni zbor, niti svojo oslovesko, čez vse mere surovo, pri tem pa čisto brezposmembno obstrukcijo, ali ste tiste dni čitali najmanjšo obsodbico v »Politiki«? Niste je čitali! In to radi tega ne, ker tičita dr. Šusteršič in »Politik« pod jedno odejo. Klerikalne stranke se ne upa dotakniti; ti nasproti pozna zgolj hvalo in dobrohotnost. Palico se predrzne vihteti samo nad nami, ker smo ji na poti, in to le zategadelj, ker smo zelo, zelo na poti dr. Šusteršiču in njegovi stranki. »Politik« se trudi pri nas za ultramontanizem, ona je s »Slovenčevci« ena in ista banda, koji je zadnji cilj uničenje naše napredne stranke. Tudi v orožju se v tem boju »Politik« od slabodiščega »Slovenca« čisto nič ne razlikuje. Laž in obrekovanje sta glavno orožje obeh. Kar je počenjal »Slovenec« glede Jesenic, to je »Politik« v Pragi še bolj napihnila. Njeno obrekovanje bilo je torej v tem oziru večje od »Slovenčevca« in njena laž ostudnejša od »Slovenčeve«. Ali tudi glede Tržiča ni nič drugače: samo, da je tu list z Vaclavskega trga še slabše poučen, nego je bil pri Jesenicah. Tam se je skliceval vsaj na neki brezmiseln govor nekoga nemškega odvetnika, in na prisvojene čenčarije nekake graškega lista! Če ni drugače, so proti nam govori dr. Eggerja in članki »Grazer Tagblatt« dobri dokazi, posebno tedaj, če klerikalci drugih nimajo! Da so taki dokazi prišli tudi v praško »Politik«, je najboljši dokaz za ničvrednost tega lista! Torej Tržič (deutsch Neumarkt)! Pri tem Tržiču in njegovih zadnjih občinskih volitvah spominjamo se prav živo razmer, ki vladajo dandanes na Bavarskem. Tudi ondi love tolsti župniki in drugi črni reakcionarci vsako in tudi najmanjšo priliko, da bi jo izkoristili proti naprednim elementom v kraljestvu. Iz vsake muhe se napravi slon, in potem se bobna po deželi, da se tresejo katoliška srca, in jokajo katoliške žene. Čisto tako kot pri nas! Neki profesor, liberalec, je predaval, znanstveno predaval nekje v Monakovem o znanem maršalu Tillyju. Govoril je resnico o tem generalu, golo, čisto resnico! In sedaj gori klerikalna slama že nekaj mesecev po ultramontanskih glavah bavarskih. V vsaki cerkvi se povodeže o tem, v kmečkih vaseh se hujska radi tega, in klerikalni časopisi se napenjajo, kakor voli, ko vlečejo voz v klanjec! Tilly jim je »der glorreiche Nationalheld, der Retter der Dynastie«, liberalci pa so tega junaka, tega rešitelja pomen-

drali v blato itd! Aranžirajo se romanja k Tillyjevemu grobu, in počenjajo se s tem grobom komedije, kakor se počenjajo pri nas z grobom kardinala Missije! Ali je vsled tega zgodovinska resnica druga postala? Gotovo ne! Tilly, in naj ga sedaj klerikalci kujejo v deveta nebesa, je bil pri življenju krvoločnež, zverina brez srca in brez usmiljenja, z jedno besedo, vojskovodja, ki je vpisan na črni list zgodovine! Tako so postopali tudi naši klerikalci! Mesto groba generala Tillyja so staknili tržiške občinske volitve!

S teh volitev napravili so to, kar so napravili bavarski klerikalci s Tillyjevima groba! Tam se je šlo »um den glorreichen Nationalhelden«, tu v Tržiču pa za sveto narodno stvar, ali, kakor piše »Politik«: »Für die heilige nationale Sache«. O tem kriče sedaj prav po huronsko, in prav po cigansko! Kako pa je v resnici izgledala ta navadna stvar? Gospod Göcken in gospodje iz tržiškega župniščasklenili so pakt, kojega prva točka se je glasila, da mora v Tržiču vse nemško ostati, ako pri občinskih volitvah zmagajo Göcken in farovski gospodje! Ta pakt se je glasil na korist nemščini, ne pa na korist slovenščini. In prav lahko se trdi, da so tisti, ki so se z Göckenom volitve vdeležili, grje izdali sveto narodno stvar, nego oni, ki se volitve niso vdeležili! Vse to smo »Slovenca« že v obraz vrgli, in niti z obrvmi si ni upal treniti in trditi, da je vse to zlagano! Tudi gospod Göcken ni dal najmanjšega dementija od sebe, in ga dati ne more, ker je ravno vse res, kar smo pisali. Tako izgleda resnica o tržiških občinskih volitvah, a vzlic temu nam je praška »Politik« radi klavernih teh volitev zabrusila v obraz očitanje »hudočinstva in felonije! Če to ni lopovstvo, potem ne vemo, kaj naj je še lopovstvo? Ali o tem drugokrat!

Balkan.

Smrt konzula Ščerbine je v Rusiji napravila najgloblji utis. »Pokoj njegovemu prahu in slava njegovemu spominu« kliče »Novoe Vremja« in nadaljuje: »Zdaj ni dvoma, da je Ščerbina s svojim heroizmom preprečil uničenje Srbov v Stari Srbiji. Padel je izpolnjujoč svojo uradno dolžnost in zgodovinsko misijo svoje domovine. Morda bi sedaj v Stari Srbiji že ne bilo nobenega Srba več, ko bi ne bili Srbi imeli varuha v osebi Ščerbine! Turčija mora sedaj pokazati svojo dobro voljo s tem, da brez odlašanja in brezpogojno zatre arnavtske zločine. Zaradi ohranitve miru smo doslej grozili Slovanom, da zanje ne žrtvujemo ne kaplje krvi svojih sinov, če ne poslušajo naših svetov. Zdaj pa je tekla kri našega konzula zaradi brezbožne turške popustljivosti napram Arnavtom; prelila jo je roka arnavtskega vojaka. Turčija mora spoznati velikost in nevarnost svoje odgovornosti in uvideti, da je prišel zadnji trenotek, da konča komedijo,

ki jo igra s svojimi pomirjevalnimi komisijami v Albaniji.

Arnavtje morajo biti nemudoma pomirjeni in sicer s tistimi sredstvi, ki jih edino respektirajo. Rusija pa mora dobiti jamstva, da njenim zastopnikom v Stari Srbiji ne bo treba oboroženih varuhov.

Dobri prijatelj umorjenega konzula V. S. Dragomirecki piše v petrogradskih »Novostih«: »Pokojnik je znal tako dobro arnavski, da je ruske pesmi prelagal na ta jezik. Srbi so ga nosili na rokah, srbski listi so vedno pisali o njem. Iz Mitrovice je v začetku poročal, da je tam vse mirno in da ni med Turki nikakega vznemirjenja opaziti. V drugem pismu je že pisal, da je njegov položaj postal skrajno neugoden. Vohunili so za njim na vseh koncih in odpirali pisma, ki jih je pošiljal ruskemu poslaniku v Carigradu in ruskim konzulom. Tega pa iz njegovih poročil ni bilo spoznati, da bi bil v kakšni nevarnosti. Arnavtje je delil na dva tabora: na mohamedanske in na katoliške. Z mohamedanskimi Arnavti, ki so le kmetje, se je vedno dobro razumel. Ščerbina je za glavne krivce vsega zla vedno smatral pod duhovniški vplivom stoječe katoliške Arnavte, ki žive večinoma v mestih. Ni dvoma — je nekoč pisal — da katoliški Arnavtje ne delajo iz lastnega nagiba nego po tujem vplivu. Dasi je Rusija z Avstrijo v zvezi, je Ščerbina dostikrat dolžil Avstrijo, da je marsičesa kriva v Stari Srbiji«.

»Novoe Vremja« je priobčila te dni iz peresa ruskega diplomata naslednji članek: »Ko se je bilo v juliju 1901 v Stari Srbiji bati klanja kristjanov, prišel sem z našim konzulom v Skoplju, V. F. Maškovom v Mitrovico. Maškov je bil poslan tja, da zabrani katastrofo. Že tedaj so Arnavtje grozili, da umore ruskega konzula. Ko sem v spremstvu kavasov šel skozi mitroviški bazar, me je dragoman rotal naj ne pogledam ne na desno, ne na levo, sicer začno Arnavtje name streljati. Ko so ponesrečili vsi moji uspehi, priti v kako kristjansko hišo, ker so se ljudje bali Arnavtov; ko sem se prepiral, da si noben srbski obrtnik v tem prijaznem mestecu ne upa čez cesto, ako si ni za plačilo najel varuha izmed Arnavtov; ko sem bil na železnici pričal, da so Arnavtje pri belem dnevu v navzočnosti turškega žandarja oropali srbskega trgovca, in na drugi postaji pričal, kako so Arnavtje iz damskega kupeja siloma odpeljali kristjansko dekle, na kar mi je rekel konduktor: »Ah, gospod, take reči se gode dan na dan« — tedaj sem začel umevati silni strah Srbov. Kjerkoli smo v Mitrovici potrkali na kako srbsko hišo, nikdar se ni oglasil moški, vedno le kaka ženska. Arnavtje imajo običaj, da potr-

kajo na okna Srbov, a če se prikaže moški, ga ustrelje. V mnogih krajih Stare Srbije je strah pred Arnavti tako velik, da se moški celo leto ne upajo iz hiše. Polje obdelujejo ženske, katerim Arnavtje ničesar ne store, če niso — lepe. Srbi se umikajo z rodne svoje zemlje, Arnavtje pa jo zasedajo.

Na te načine se je srbsko prebivalstvo v tej deželi tako skrcilo, da jo že imenujejo »Novo Albanijo«. In vendar je to nekdanja cvetoča pravoslavna dežela, zibelj srbske slave in prosvete. Dežela, blagoslovljena od prirode, je bila nekdanj posuta z več sto bogatih mest, več tisoč vasij in več sto pravoslavni samostani, katerih žalostne razvaline so priče minotih lepših časov. Toda v Stari Srbiji še nikakor ni vse izgubljeno za Srbe in za Slovanstvo. V srbskem kraljestvu čaka mnogo tisoč izseljencev in begunov, da bi se mogli vrniti v svoje domove. Še je tu kadež 20 srbskih samostanov, med njimi dečanski s prekrasno mramorno cerkvijo, tem biserom starosrbske arhitekture. Pomen Stare Srbije tiče v njeni velevažni politično zemljepisni legi. Stara Srbija (kateri prištevajo Srbi tudi severno Macedonijo) je ozka, 60 do 100 km široka dežela med jugozapadno mejo srbskega kraljestva in Črnogorja ter severno Albanijo. Prebivalstvo srbskega kraljestva, Stare Srbije in Črnogorja je srbske narodnosti in tvori narodopisno celoto, kateri grozi pa čedalje večja nevarnost od Arnavtov. Ako se kdaj zedinita Srbija in Črnogorja, je to le mogoče, če se okrepi srbsko prebivalstvo v Stari Srbiji. Avstrija, ki preprečeno deluje na razdvojenju Slovanov in se zlasti trudi, onemogočiti razvoj srbskega naroda, želi seve, da bi v Stari Srbiji ne bilo nobenega Srba, in zato ni težko verjeti, da Avstrija z gorečnostjo vpliva v tem smislu. Pri tem pomore Avstriji to, da je uradno priznana čuvarica katoličanstva. Katoliški Arnavtje so krasen material za avstrijske načrte. Avstrija se ne boji, da se Srbija in Črnogorja v najbližjem času zedinita, a zedinjenja se silno boji in boji se vsega, kar bi to pospeševalo. Zato se Avstrija peha, da bi ali dobila Stara Srbijo v svoje roke ali pa da bi jo dobili drugi Arnavtje. Prvi cilj bi Avstrija mogla doseči v slučaju arnavtskega punta, kajti potem bi nastal položaj, v katerem bi mogla Avstrija razširiti okupacijo do Mitrovice in še dalje. To pa ovira sedanj dogovor z Rusijo, kateri dogovor je v tem oziru upravičitelev Slovanstva na Balkanu. Vsled tega se Avstrija trudi, da postane Stara Srbija popolnoma arnavtska dežela ter obeta Arnavtom, da jim ustanovi samostojno veliko Albanijo, ki nikdar ne prepusti, da bi se srbski narod zedinil in ki prepreči, da bi srbski narod prišel do Adrijskega

morja. Dostoj so okolnosti pospeševale sistematično delo Avstrije, sedaj pa so se razmere korenito spremenile v našo korist. Umor ruskega konzula v Mitrovici nam daje pravico zahtevati, da se Arnavtje enkrat za vselej ukrotijo, s čimer bo rešen srbski življenjski v Stari Srbiji. To bo najboljša in najplemenitejša plačilo našim sovražnikom za njih lokave spletke!

»Novoe Vremja« je priobčila še drug članek, v katerem kategorično izjavlja: »Pravico nadzirati to, kar se godi v Stari Srbiji in Macedoniji, ima samo Rusija. O tem ni dvoma. Rusko nadzorstvo mora skrbeti, da se v teh deželah zagotovi mir, ponavljamo pa, da mora nadzorstvo imeti Rusija in nihče drugi«.

Proti carinskim predlogom.

Nagodbo z Ogrsko, posebno pa carinski tarif čakajo vsekakor hudi viharji, preden postane zakon v parlamentu. Sicer še vlada ne ve, kako stališče zavzame proti nagodbi radikalne stranke, pred vsem Čehi, toda proti carinski pogodbi se protestira že sedaj v zaveznih delavskih organizacijah.

Socialni demokratje na Dunaju in po drugih mestih so razvili neizprosno agitacijo zoper novo carinsko pogodbo. Vršilo se je že neštevilno shodov, a baš včeraj je prišlo centralno glasilo avstrijske socialne demokracije nad vse oster poziv zoper carinski tarif. Poziv prinaša kaj karakteristično sliko, kako donosajo državi posedujoči le 97 milijonov, delavski sloji pa 1082 milijonov kron letnega davka.

Užitinski davki znašajo že sedaj 360 milijonov kron, pa se hočejo še znatno zvišati. Na sladkorju, kavi, petroleju, pivu itd. so toliki davki in carine, da bodo kmalu te življenske potrebščine postale pravi luksuz glede cen. Po novem carinskem tarifu se zvišajo carine na žito, moko, živino, jajca, kruh, meso za dvojno, trojno in četverno današnjo ceno.

Vsled splošne draginje se je že sedaj morala poraba kruha zmanjšati od 173 na 148 kg za osebo, ako pa se sprejme novi carinski tarif, plačati bo morala n. pr. družina petih članov na leto 30 K več kot dosedaj samo za kruh. In pri tem še mora dandanes plačevati taka rodina na leto 240 K indirektnih davkov.

List nadalje dokazuje, da tako povišanje carine ne bo prav nič koristilo navadnemu kmetijstvu, dasi se predloga olepšava s frazo, da se vse to godi le zaradi »trpečega poljedelstva«. Koristi bodo vlekli edino le »kmetje«, kakor so knezi Schwarzenbergi v Avstriji in Eszterhazyji na Ogrskem.

Neprimerno visoke carine na živila in industrijske pridelke pa ne škodujejo prebivalstvu samo z direktnim podraženjem ter obtežujejo življenje sploh, temuč izpodkopujejo tudi bodoči gospodarski razvoj, ker ovirajo naši državi toli potrebni svetovni promet ter nam zapirajo svetovne trge.

Poziv zaključuje: »Delavci, mali kmetovalci, mali meščani, vsi vi ubogi, trpini, povzdignite svoj glas v svarilo in protest! Branite svoj kruh, svoje življenje, svoje ognjišče z močjo in odločnostjo! Ne dopustite, da bi carinske predloge postale zakon! Zahtevajte v tem smislu jasne račune od svojih poslancev!«

Dasi je morda v oklicu kaj pretiranega, priznati se mora, da protesti niso neutemeljeni. Toda, kakor že dokazano, bila je naša vlada primorana zvišati carinske tarife, ako se hoče vzdržati v konkurenčnem svetovnem boju, ker je Nemčija prva neprimerno zvišala svoje tarife. Zato se naj vse prizadete stranke zahvalijo za to le Nemčiji.

Kralj Aleksander je govoril.

Včeraj smo razpravljali o vzrokih in posledicah ustavnega prevrata na Srbskem. Sedaj pa je govoril sam kralj Aleksander pri slavnostnem obedu v spomin njegovega desetletnega vladanja. Povdarjal je, da je šele 27 let star, da pa mu je vkljub mladosti trpka usoda privedla bogate (?) izkušnje, ki jih hoče ravno sedaj porabiti v prid svojega ljudstva in svoje domovine. V dobi ob leta 1815 pa do 1878 je bila Srbija edina država, ki je nosila in branila na Balkanu krščanstvo in civilizacijo. »Celo moje prizadevanje, odkar vladam,« je šlo za tem, da vse svoje korake prilagodim ustavi. Temu pa je nasprotovala premoč parlamenta. Vsled tega sem bil primoran, dne 9. maja 1894 spraviti v veljavo ustavo iz leta 1869. In naslednjih sedem let je v resnici nastopilo vidnoboljševanje, ki se je pokazalo posebno na gospodarskem polju. Do leta 1896 je vladal po celem Balkanu mir. Danes je položaj resen. Za vse balkanske narode se bližajo važni, usodopolni časi. Pravi čas se dá danes še težko določiti. Ali nastopi v enem, dveh ali treh letih, je brez pomena. Še to eventualnostjo moramo računati in v odločilnem trenutku dokazati, da smo vredni svojih velikih prednikov. Potem je kralj pripovedoval, da ga je prebivalstvo ob njegovi poroki obisipalo s toliko ljubeznijo udanosti, da je bil kralj primoran, politično svobodo postaviti na širšo podlago. Tako je izdal 6. aprila 1901 novo ustavo ter upal, da ga bodo pri tem vsi, ki mislijo pošteno in patrijotično, podpirali. »To pa se, žal, ni zgodilo.

Elementi, ki se do takrat niso upali na površje (radikalci!), so se začeli gibati: v časopisih, v skupščini in senatu so se pojavila prizadevanja, ki se ne dajo nikoli spraviti v sporazumljenje z duhom našega ljudstva in s praviimi potrebami naše domovine. Vsled tega sem svojima obema proklamacijama zopet postavil ustavo v njeno prvotno stanje. Treba je dobro ohraniti in slabo v kali zatreti. Svojo domovino moramo iztrgati znanim usodopolnim strankarsko-političnim zmedam. Na to je kralj — pil na zdravje in bodočnost domovine. S tem ni 27letni, izkušeni prebogati kralj ničesar novega povedal, kakor da je v 10 letih svojega vladanja izdal že tri ustave, ono leta 1901 le vsled presrečnih čustev po poroki; a sedaj, ko so se ta čustva najbrže ohladila, pa je svoj velikodušni dar zopet odtegnil ter oktroiral nekako vojaško diktaturo.

Politične vesti.

— Zavarovanje delavcev za starost in onemoglost. Ministrstvo notranjih zadev je tozadevni zakonski načrt ravnokar izgotovilo. Zakon pa ne bo obsegal le dninarje, temuč tudi take delavce in posle, ki so tedensko in mesečno plačani, t. j. večji del trgovskih in zasebnih nastavlencev. Vsled tega se tudi odtegne zakon o enakem zavarovanju zasebnih uradnikov. Zakon se predloži najprej delavskemu svetu, potem pa enketi, h kateri se povabijo tudi vsi poslanci 5. kurije. Pred poslansko zbornico pride zakon šele v jesenskem zasedanju.

— Ogrska državna zbornica je začela včeraj razpravo o indennitetni predlogi. Zelo ostro je govoril posl. Kossuth. Posl. Poszgay je zaklical: »Avstrijski cesar nam je posadil vladno na tilnik!« V ponedeljek ali torek bo v indennitetni debati govoril ministrski predsednik Szell. Njegov govor se z napetostjo pričakuje, ker bo prinesel odločilo o političnem položaju na Ogrskem.

— Dogodki na Balkanu. Včeraj je sultan zopet sprejel avstro-ogrškega in ruskega poslanika v avdi-jenci. V Mitrovico je dosedaj prišlo 22 000 turških vojakov. Semzi-paša koncentruje pri Mitrovici. Prizrendu in Nerisoviču 35 bataljonov. Vse je pripravljeno, ako res napravijo macedonski odbori po pravoslavni veliki noči splošno vstajo.

— Trgovinska pogodba s Srbijo. Baron Rokitskij je predlagal v štajerskem deželnem zboru: »Č kr. vlada se pozivlja, trgovinsko pogodbo s Srbijo, ki zelo škoduje našim kmetijskim interesom, takoj odpovedati.«

— Zvršili odbor čeških državnih in deželnih poslancev je sklican za jutri v Prago, da določi, kdaj se naj vrši zaupni shod cele dežele. Na tem shodu se bo odločilo, ali začnejo

Dalje v prilogi.

LISTEK.

Večni ženin.

Ime mu je bilo kaj blaglasno: Halifulikahilominozikovicki. Toda ljudje so bili ali preleni ali preneumni, da bi ga izgovarjali popolnoma od konca do kraja. Večinoma so odsekavali ves rep; ostal je navadno le Halifuli.

Okrajšani gospod Halifuli je bil čudak prve vrste. Vse na njem je bilo polno ekstremov in neverjetnosti. Ime mu je bilo tako dolgo, da bi bilo s posameznimi deli čezinčez zadovoljno pet mož; Halifuli pa je bil tako droban in kratek, da sploh ni bil vreden nobenega imena. Star je bil, vse lase je imel že sive, pa se je reva vedno ženil in le ženil in lažil za najmlajšimi gospodičnami. Sveta je imel precej, in vendar je komaj komaj izhajal, zakaj letal je preračunski sodišč in se tožil in pravdal za vsako ruho zemlje, dasi so gledale njegove modre oči tako dobrotno v svet. Gospod ni bil in ni bil kmet; nekateri so ga zmerjali »gospodski kmet«, drugi »kmečki gospod« ali pa samo »baron«, kar je

posebno hudo. V hlev in na polje je hodil v rjavi suknji salonskega kroja in gnoj je pomagal kidati z manštamami. Bil je priznan ud človeške družbe in vendar ni bil ustvarjen po božji podobi, zakaj na vratu se ga je držal krof. Bilo je torej res nekaj posebnega na njem.

Ženit se je hodil malone vsak praznik in vsako nedeljo ob lepem vremenu. Znan je bil vsem v mestecu in daleč po okolici. Sprejemali so ga povsod radi in še rajši so se norca delali iz njega, tako rahlo pa vendar tako brutalno ironično. Halifuli pa ni opazil ničesar, ker je bil velik tepec pred Bogom in ljudmi. Neznansko rad je občeval z gospodo, zlasti z uradniki.

Ko sem ga spoznal, mu je bilo šele nekaj nad petdeset let. Takrat je zalezoval osemnajstletno svakinjo trgovca Lota, gospodično Maričko. Bila je jako dražestna, kakršne so vobče osemnajstletne Maričke skoro brez izjeme. Znala je kuhati, šivati in milo popevati; včasih seveda je zavila malo previsoko. Tudi risati je znala, pa samo cvetice in pa Ofelijo z razpuščenimi lasmi, ki jih je naredila vselej tako lepo, kakor bi bili

izrezljani iz lesa. Tudi Ofelijin nos je imel mnogo lesenega na sebi. Toda na vse to si Marička ni domisljala prav nič, ker je vedela, da znajo druge še lepše peti in risati. Ponižana je bila in zato ji bodejo odpuščene vse lesene pregrehe.

Gospod Halifuli jo je bil zagledal milega pomladanskega dne, ko je sadila na vrtu rožice, pisane in bele. In ugajala je njegovim očem. Kmalu je začel zahajati v Lotovo hišo in nosil Marički rožice, pisane in bele. To je trajalo takole dva meseca. Nato pa je oblekel črno salonsko suknjo in zasnubil Maričko. Toda deklica mu je dala košaro in svojo najnovejšo Ofelijo s posebno lesenim nosom. Razodela mu je žalostno novico, da je že zaročena z nekim uradnikom in ga povabila na svatbo še to jesen. Halifuli se je v svoji zadregi popraskal po krofu, vteknil dragoceno podobico v žep svoje salonske suknje tam zadaj k robcu in obljubil, da pride na svatovanje.

Tam je videl dvajsetletno Anko, hčerko neke skope posestnice na Rovticah. Tudi Anka mu je bila kmalu všeč. Bila je vedno židane volje kakor neoženjen vrabec, pela je veno-

mer in plesala z mlajšo dekle ali z metlo ali pa kar sama s sabo, če ni bilo drugače. Halifuli jo je debelo gledal, in tako mu je vitka deklica brez težave smuknila v srce. Drugo nedeljo je bil že na Ankinem domu in potem vsak svetek kuhan in pečen na Rovticah. Materi skupulji se je prikupil s tem, da ji je odkupil par volov za prav visoko ceno. Živahna hči se je prav imenitno zabavala z njim in ga veselo vlekla in navijala. Znala ni ne risati ne po klavirju brenkati; bila je nepokvarjena krasotica. Navzlic temu ga je imela hudo za duraka. In šel ji je na led, še preden je prikimala zima. Nekega nedeljskega jutra se ji je približal v svoji črni suknji in se ji ponudil za moža. Navihana Ankica se je sramežljivo zagrohotala in mu naznanila, da je še mnogo premlada za pod težki zakonski jarem.

Halifuli se pa tudi ni čutil tako starega, da ne bi mogel počakati par let. Čakal je torej in dočakal, da je hudomušna Ankica vzela nekega mladega živinozdravnika. Tudi Ankica je povabila starega častitelja na svatovščino. Halifuli ji ni zameril ničesar, ampak se ji je zaklel, da pride

na očet, pa naj bi padali kuhinjski ščurki iz oblakov. In res se je pripeljal in prav nič se ni držal kisle. Nevesti je podaril zaklanega prešička. V trajen spomin pomembnega dneva je stalo na rožnoderči petlji, privezani umorjeni žrtvi okolo nedolžnega vratu. Hudrībudri, od Bega in vseh svetnikov zavržen salonski klobasar je zaklobasal svatom kmalu po prvi pečenki strašno duhovito govoranco, polno epidemičnih dovtipov. Klepetal je o presunjenem prasetu kakor o presunjenem srecu in tako dalje brez usmiljenja. Halifuli se je smejal do solza, vstajal in sedal, se tolkel po kolenih in se držal za krof. Med veselimi najbolj vesel si je natovoril največjega mačka. Pil je bratovščino z vsemi, s katerimi se ni bil pobratil že pri svatbi gospodične Maričke. Le naposled se je nekoliko popričkal s pijanim pobratimom, ki mu je priporočal, naj nikar ne misli, da je krof deveta moška lepota.

Odslej je Halifuli mnogo premišljeval na samem in se zakopal do veselega spoznanja, da je rojen za kaj boljšega. Kadar je bila gospoda, jara in druga, pri njem v gostih, so bili vsi tako prijazni z njim, tako po

Čehi v drž. zboru z obstrukcijo ali pa ostanejo le v opoziciji. Ako jim vlada ne ugodí glede češkega vseučilišča za Moravsko, je obstrukcija neizogibna in za ta slučaj se prorojuje, da Čehi razbijejo parlament.

Dopisi.

Ponikva ob južni železnici. Če se ozremo na politično polje spodnještarsko, zapazimo lahko na prvi mah neko spremembo. Dosihdob so namreč vodili javne stvari možje ali vsaj moški. V novjšem času pa je nastal preobrat in kakor vsa kaže, polastile se bodo ženske, zlasti dekleta, vse politike. Če ne verjamete, berite pred velikonočno številko »Našega Doma«, tam se pod zaglavjem »Ponikva ob južni železnici« sami prepričate, da ne mislimo farbiti. Ponikva je postala v zadnjih letih splošno znan kraj. Celo ženske se obrnile pozornost na sebe, ko so po cerkveni slovesnosti nekoliko skrivnostno sladkuginjene v cerkvi sv. Ožbalta zaplesale. Od takrat sicer ni bilo o njih več čitati. Toda če je kdo mislil, da mirujejo, se grozno moti. Odločile so se bojda, da oblečejo vse povprek hlače in začnejo slovensko stvar reševati. Tako bomo zdaj vsaj Ponikovljani še imeli politike z »stičali«. Ta bo lepa. Da se nekaj resnega kuha, ni dvomiti. Vpraša se le, če se jim stvar tudi posreči. Soditi pa po dosedanjih dogodkih, smemo upati, da se farovškima gospodoma, ki tičita za vso komedijo, korenito izjalovi. Napovedale so sicer ta ponikovška dekleta po našem kaplanu, kaj jih, pravzaprav samo njega in fajmoštra boli, ali začasno se hočejo zadovoljiti z ustanovitvijo »Marijine družbe«. Šmirjokelnova Mica, devica vseh ponikovskih devic, in marljiva nabirateljica denarja za sodno kaznovane duhovnike in nikdar site celjske kapucine, je že po zimi hodila po hišah in lovila dekleta za »Marijino družbo«, ki je bojda naenkrat tako nujno potrebna. Pihala je njim in njihov materam na dušo, koliko sadu prinese ta družba na tem svetu — kaplanu v podobi svetlih kron, na onem pa posebno počaščenje s strani Marije tistim, ki sedejo v svoji neumnosti pri Šmirjokelnovi Mici na limanice. Vkljub vsej svoji verski zagriženosti in vkljub lahkovernosti, ki je tudi večini naših žensk lastna, pa delo vendar ni šlo dobro od rok. Pobrala je sicer vse, kar jej je prišlo pod roke, kravjake, sirke, lisičke, celo mušnice so ji bile dobre. A število je ostalo vedno še majhno. In z malim se naša farovška gospoda ne zadovoljita. Kaj bo peščica večinoma nepremožnih deklet! Kvečjemu zložijo enkrat za petgoldinarško mašo, več pa ne. Mora jih biti veliko, sto in še več, potem je upati,

da kaj vrže. Ker pa Mica tega ne more storiti, lotil se je dela kaplan sam, ki ima vsak dan 24 ur prostega časa. Načelal je nekaj klobasarij za »Naš Dom«, pa podpisal ni »svojega«, ampak imena ponikovških deklet, kar sicer ni čudno, saj rad vidi kikirje. Misli si je tako-le: Malo resnico zaviti, malo se slagati, poleg tega pa postrani ovajati, ni hudič, da bi ne zaleglo. Če jo drugi kaplani ustanovijo, zakaj bi je še ponikovski ne zboljšal te potrebe »Marijine družbe«, tembolj, ker uči skušnjo, da »Marijine družbe« niso nevhvalno delo. Ker pa le predobro vemo, kam pes tace moli, in je kot svet stara resnica, da farovška bisaga in konjsko črevo nista nikdar polni, svetujmo našima farovškima vžitkarjema, naj si na drug način poišče ta želodčnih tolažil. Makari vze mita žakelj na ramo in jerbašček v roko, pa pojdi po fari. Še je ostalo nekaj čez zimo in dobila bosta, da se preredita do nove paše. Samo naša dekleta pustite v miru. Predobro poznamo tista dekleta, ki so zašla svoj čas v farovž in nikakor si ne želimo, da bi jih zopet tja zvaljali. Če so Vama njih duše res toliko pri srcu, če bi res rada iz njih napravila »Marijine otroke«, poučujta jih na drug način, prilike se Vama ne manjka. Zganjati pa mlade in odrasle, prave in bivše device v eden hlev z navidez verskim namenom, je naravnost neodpustno. Delo je tu. Povaod nam primanjkuje delavcev in delavk. In zdaj nam še hočeta te odtegovati! Nismo sicer proti pravi pobožnosti, dvomimo pa močno, da bi imela Marija posebno veselje s to našo dekletjo družbo. Mislimo si že naprej, kako bi jo častile. Počepale bi okoli cerkve in farovža, marne pobirale pa bolhe trosile, mi drugi, ki nismo »Marijini otroci«, pa bi doma mesto njih delali. Mari ni bilo vedno tako, kadarkoli je pri nas kak kaplan z dekletjo opravljal »pobožnost«? Pa zakaj bi bila pri nas ravno dekletja družba tako potrebna? Ali so pri nas največje grešnice — dekleta? Zakaj se ne lotite fantov ali mož? Ustanovita n. pr. »Marijino družbo« za starega Oblaka, Podgoriškega, Šuca, Zagradišnika i. dr., ti imajo pod paleom več ko vsa naša dekleta, poskusita te dojeti in ne zaletavajta se vedno le k ženskam, kadar česa potrebujeta. Tudi moški lahko postrežejo z rečmi, katere imate farovški gospodje ravno tako v čislah kakor Marijo, če ne še bolj. Pojdita se solit z Vajino »Marijino družbo«. Da smo dosihdob brez nje prestali, upamo še zanaprej izhajati. Ako pa že na vsak način čutita potrebo, v dekletih vero utrjevati in razširjevati, potem se najprej sama o njenem bistvu poučita in se po njenih naukih ravnajta. Vajini vzgledi bodo bolj vplivali kakor sto takih družb. Pomislita tako na zadnji dve

leti, pa bosta videla, da imamo prav. Ako pa bodeta vendarle lovila dekleta, vedita, da Vama jih pameten in razumen oče in resnično pobožna mati ne bosta izlopa izročila. Lizačno Julko, Šmirjokelnovo Mico in pa končno Katro, Vama že od vsega srca privoščimo, z njimi se lahko furata vsak dan v — deveta nebesa.

Katoliški uzori.

(Dajle.)

Stroga logika kristijanske verske ideje zahteva popolno vzdrževanje od spolske ljubezni. Seveda ni cerkev te ideje nikdar mogla uresničiti. Morala je tudi v tem oziru odnehati, zlasti ker je očito, da bi kristijani izumrli, če bi obveljalo cerkveno stališče. Stara sporočila pripovedujejo, da je sv. Frančišek asiški nekoč tako gnljivo pridigoval o čistosti, da so vsi prebivalci dotičnega mesta hoteli storiti obljubo njegovega reda. Sv. Frančišek je sprevidel, kake posledice bi to imelo in je potem moral ljudi sam nagovarjati, naj svojo misel opuste. Ta slučaj pa ga je napotil, da je ustanovil tretji red sv. Frančiška.

Cerkveno načelno stališče je bilo v takem nasprotju s človeško naravo, da je cerkev sama morala iskati izhoda. Zategadelj je začela delati razločke glede krepostnega življenja. Postavila se je na stališče, da je prostovoljno devišstvo vzvišeno nad zakonsko življenje zakon sam pa je dovoljen. Tako je cerkev obvarovala svoj uzor in se vendar sprijaznila z naravo.

Tomaž Akvinski je razloček mej prostovoljnimi devištvom in zakonom označil s tem, da je učil: Zakon sicer ni greh, ali slabši je kakor devišstvo; zakon je ovira za dejansko izkazovanje ljubezni do Boga. Vincencij Beauvais pa je učil, da zakon ovira človeka služiti Bogu popolnoma.

Cerkev je torej zakonsko življenje samo trpela kot nekako neizogibno zlo, a skušala je vse zakonsko življenje v pravnem in v uravnem oziru kolikor mogoče urediti po svojih uzorih. Postavila se je pri tem na stališče, ki ga določa rimsko pravo, dasi je s tem prišla v nazirje s svojim religioznim sistemom. Pripoznala je namreč, da je zakon sklenjen, če oba kontrahenta izjavita trdno voljo, da ga skleneta. Sicer je cerkev že od pradžnih časov zahtevala, da mora duhovnik zakon blagosloviti, ali veljavnost zakona ni bila odvisna od tega blagoslova. Tudi se je cerkev držala bistvenih določb rimskega prava glede sorodništva, ki ovira pravni zakon, samo da je s časoma te odločbe še razširila. Že v 6. stoletju je prepovedala zakon med sorodniki do šestega kolena. Frankovski koncilii so to nekoliko utesnili in so določili, da je prepovedan zakon med sorodniki do četrtega kolena, a sinoda v Toursu l. 813 je že odločila, da je zakone med sorodniki do četrtega kolena razveljaviti. Istotako je odločila sinoda v Moguncu l. 847. Skoro ob istem času je rimska cerkev prepovedala zakon med sorodniki celo do sedmega kolena in rimski koncil l. 1059. je to proglasil kot občno veljavno.

Cerkev je pa uvedla še popolnoma novo načelo, ki izvira iz cerkvene ideje, namreč načelo, da zakon med dušnimi sorodniki ni dovoljen. Tako dušno sorodstvo, ki je bilo ravno taka ovira zakonu, kakor krvno sorodstvo, je nastalo mej tistim, ki se je dal krstiti in

med botrom ter njiju bližnjimi krvnimi sorodniki. Tudi pri birni je med birmancem in botrom ter njiju sorodniki nastalo tako dušno sorodstvo, vsled katerega je bil zakon med njimi prepovedan.

Samo v enem oziru je bila cerkev še bolj popustljiva kakor rimsko in nemško pravo, namreč glede starosti, v kateri se sme zakon skleniti. Dopusčala je namreč zlasti pri ljudeh knežjega rodu, da so se že v otroških letih zaročili in tudi poročili. To se je menda zgodilo iz ozirov na to, ker se je mislilo, da se je tudi mati božja že v najnežnejši mladosti zaročila s sv. Jožefom. Če se je to zgodilo v uzoru vseh rodov, ni cerkev smatrala kot umestno se protiviti posnemanju tega izgleda. Res je v zgodovini srednjega veka zabeleženih dosti tacihi slučajev. Hči sicilskega grofa Rogerja je bila še otrok, ko se je l. 1095 poročila s kraljem Konradom. Angloska princeznja Adelajda je bila stara osem let ko se je poročila s kraljem Henrikom V. Hči kralja Lotarja, Jerica je bila stara 12 let, ko se je poročila z vojvodo Henrikom bavarskim. L. 1158. je francoski kralj svojo še v zibelci ležečo hčerko zaročil s triletnim sinom angleškega kralja Henrika. Ko je bila nevesta stara dve in pol leta, ženin pa pet let sta bila z veliko slovesnostjo cerkveno poročena. Sv. Elizabeta je bila stara štiri leta ko so jo cerkveno poročili z 12 letnim ženinom. In takih slučajev bise dalo še vse polno navesti.

(Dajle prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. aprila.

— **Osebnostna vest.** Avskultant gosp. Just Dietz je imenovan sodnim pristavom v Tolminu.

— **Po učiteljskem shodu.**

Iz učiteljskih krogov se nam piše: Ogromna večina slovenskega naprednega učiteljstva na Kranjskem je pokazala na svojem zadnjem stanovskem shodu svojo tolerantnost in razum za solidarno skupno delo vsega stanu. Prestopila ni pri tem niti za las meje svoje stanovske zavesti. Vsi tedaj, če tudi po svojem številu najmanjše učiteljsko društvo »Slovensko zvezo« upošteva in ji dala eno podpredsedniško mesto, eno je imelo »Nemško učiteljsko društvo«. Pri tem bi bilo pričakovati, da bodo »Slovenske zaveze« udje tudi toliko previdni, da bodo vedeli upoštevati to honetnost naprednega učiteljstva. Neki Sloveščar pa je to dobrotno uslugo prav po klerikalni navadi izrazil, ter sedaj v »Slovenec« bobna, da je Jaklič, kateri je bil slučajno vzet iz »Slovenske zveze« za podpredsednika, predsedoval tistim učiteljem, kateri so mu lansko leto pošiljali nezaupnice. In to, kakor že rečeno, toleranco slovenskega naprednega učiteljstva smatra za — blamažo. Lepo je to! Mi tukaj slovesno zagotavljamo, da »Slovenec« ne bode imel prilike nikdar več pisati kaj takega, naj bi bilo tudi še sto takih shodov, ker je

bil Jaklič prvič in zadnjič posajen na tako mesto. Kakor znano, je vse predsednike in zapiskarje predlagal gospod Likar, kateri so bili valed discipline in zaradi nepotrebne izgube časa voljeni — per acclamationem. Formalnost! Kdo je za ta mesta postavljen, ni akoraj nihče vedel do tedaj, da so bili predlagani. Le nekaj učiteljev je vedelo to prej in so pripravljali odbor opozorili, da ni prav, ker je največji politični kričač klerikalne »Slovenske zveze« izbran za podpredsedniško mesto, namreč Jaklič. Toda gospodje so rekli: »Je že prav tako, le ne delajte zgage!« Opozorili smo tudi, da bodo klerikalci to izrabljali po listih. Sedaj se je to res zgodilo, ker nekateri učitelji niso delali »zgage!« Sicer je to malenkost in otročja baharija, vendar tendenciozno izrabljajo vso stvar. To naj bode šola dotičnim gospodom v pripravljalnem odboru, da bodo drugič ali previdneje zbirali, ali pa bomo sami z listki izvolili brez nespetne izbire. Dostavljeno še bodi, da bi ne bili pisali teh vrstic, da jih ni »Slovenec« izzval.

— **Ljubljanski škof — tožen.**

Knezoškofovska milost nas zadnje čase skoro vsak dan preseneti s kako novico, katere ne bi pričakovali od tega visokega cerkvenega dostojanstvenika. Tako do sedaj ni bilo v navadi — vsaj kolikor vemo mi — da bi se pustil kdaj kak škof ljubljanski civilno tožiti, zlasti pa ne od svoje »družine« ali svojih uslužbencev. Dr. Bonaventura pa je tudi to novotarijo vpeljal v ljubljanski škofiji. Prejšnji vrtnar škofovske milosti je prvi, katerega je dr. Jeglič glede plačila »nakazal na pot civilne pravde«. No vrtnar se je ohrabil in vložil proti škofu tožbo na izplačilo letošnjega novoletnega darila v dogovorjenem znesku po 30 K in na izplačilo skupila za rože iz škofovega vrta pred in ob zadnjepretetkih vseh Svetih v polovičnem znesku po 26 kron. Razprava o tej tožbi se je vršila včeraj pred tukajšnjo okrajno sodnijo. »Namestnik presvitlega«, g. Jože Jeglič iz škofijske »Marijana« plača« bi bila morala nastopiti kot priči glede škofovih rož in njihovega skupila, med tem ko se je zahtevk glede novoletnih 30 K od škofove strani takoj priznal. No, pravda se ni izvršila do konca in kraja, marveč g. Jože Jeglič je uvidel, da bolj kaže, na kak lep način pobotati se s tem drznim vrtnarjem. Kar hipoma je ponudil on samo- in prostovoljno poravnavo, katero je tožnik sprejel in glasom katere ima iz škofovega žepa dobiti vrtnar 40 K za se, njegov zastopnik dr. Tavčar pa vse pravdne stroške v znesku 50 K 86 h. Tako sta tedaj oba škofovsko plačana in se je »nekako« končala prva bagatelica v svoji 150 letni »patini« neoporečno najlepša stvar na celi Ljubljani.

Občinski svet je že večkrat pokazal, da rad stori kaj za umetnost, če ima le sredstev. Dal je naslikati sprejem cesarja pred mestno hišo, podpira izdatno dramatično društvo in glasbeno matico: ali bi ne hotel — brez opozicije — žrtvovati Robbovemu vodnjaku nekaj vode iz mestnega vodovoda? In ji tudi dovoliti, da se na vseh treh straneh vodnjaka enakomerno pretaka, ne samo na tisti strani, kjer ho-dijo ljudje pit? In da odpravi železne cevi iz vrčev ter nkaže pliskarkam, naj bruhajo vodo iz gobcev in iz nosa?

Upajmo, da ta prošnja ne bo ostala nevslišana!

Pa imamo še drugo prošnjo, ki bo morda provzročala pomisleke in manjanje z glavami pri naših dobrih mestnih očetih. Toda — poskusimo!

Tam na cesarja Jožefa trgu se nahaja nesramno grda cementna skleda, delo hvala bogu neznanega grešnika. Služila je pri slavnostni otvoritvi ljubljanskega vodovoda kot vodomet. Po- zneje je brizgala po leti, če ni itak de- ževalo, ob nedeljah in zapovedanih praznikih vodo v zrak. V takih slučajih je bila včasih še nekam dostojna, nam- reč tedaj, če je na prsche vodne curke izlila polna luna svoj mili čar. Pa to

domače. Bil je preverjen, da se sme družiti z njimi, kakor z ljudmi svoje vrste, dasi je kmaj za silo znal brati in pisati. Odzidal se je začel štuliti h gospodičnam, ki so bile najbolj go sposko — običene.

Prav blizu Halfulijevega posestva je imel zdravnik iz glavnega mesta vilo in precej sveta Halfuli se je ti- kal kot dober sosed že izdavnja z njim, saj z bratovščino ni prizanašal nikomur. Doktor je imel dve hčerke. Komaj je dosegla starejša sedemnajst let, že se je požuril črno oblečeni Halfuli povprašati zanjo. Doktor hčeri ni omenil niti besedice, je pogostil Halfulija s kupico vina, in ga pri- držal pri obedu, dokler se snubač ni namočil tako, da so ga nesli v nje- gov voz. Halfuli se je drugi dan ču- dil sam sebi, ko ni vedel, ali je že zaročen ali ne. Da bi se rešil ske- lečih dvomov, se je popeljal drugo nedeljo iznova snubit. Pa ni bilo ni- kogar doma. Doktorjevi so se vrnili v mesto. Potrpeti je torej moral do drugega poletja; v mesto ni maral. Drugo leto pa je podarila zdravni- kova hči svoje srce nekemu inžen- derju, ki ga Halfuli ni videl: svoje žive dni in torej tudi ni mogel piti z njim bratovščine. Povabili ga niso niti na svatbo.

To se mu je zamerilo. Odslej ga ni bilo več k doktorjevim, dasi je bila tam mlajša hčerka prosta. Tedaj ga je srečal Hudribudri, oni klobasar, pred krčmo. Šla sta pit. Halfuli, se je ob vinu otajalo srce in razvozlat jezik. Hudobni Hudribudri je izvlekel iz njega vse, kar je hotel.

»Proti sedemdesetim že marš- ram«, je dejal Halfuli, »pa še nisem našel pripravne žene«.

»Ni sile«, ga je tolažil klobasar. »Sicer ste malo izbirični, to je res. Pa imate prav. V našem mestecu cvete lili, ki je vredna takega moža, kakršen ste vi. To je namreč odvet- nikova Vilma. Letos v juliju pride iz zavoda. To vam je punca! To ho ne- kaj za vas. Le glejte da vas kdo ne prehití, gospod Halfuli!«

Večni ženin je dal takoj še za dvojnjak najboljšega. Veselila ga je lili, veselilo ga je pa tudi, da je ali- šal po dolgem, dolgem času zopet enkrat svoje celo ime. Hudribudri je bil edini človek, ki ga je znal izreči na pamet.

Letos si je naročil Halfuli čisto novo črno suknjo. Vse kaže, da pojde julija ali avgusta ponujat mladi go- spodični Vilmi roko in krcf.

Rado Murnik.

Dve prošnji

do najlepšega odseka ob- činskega sveta ljubljanskega.

Kakor se je že dostikrat povdar- jalo, trpi Ljubljana na neprimernem pomanjkanju umetniških pomnikov. Ni- mamo fevdalnih palač, niti dvoran z benečanskimi freskami in gobelini, niti monumentalnih portalov — izvzemši semeniškega. Tem bolj nam je torej dolžnost ceniti tisto, kar imamo, v prvi vrsti pa brezdvomno krasni barok- vodnjak pred mestno hišo, dragoceno delo umetnika Robbe. Spoštovati, častiti bi morali idejo, kakor jo je zasnoval moj- ster kipar.

Ne zadostuje torej, če se v zim- skem času varuje mramor pred vremen- skimi vplivi s pokrivanjem figuralnega dela, ampak paziti bi bilo tudi, da ostane vodnjak v vsakem oziru še vedno tak, kakor si ga je mislil umet- nik in kakor vsled umetnikove ideje zahteva smisel izklesanih skupin. Trije povodni možje izlivajo iz nagnjenih vrčev vodo doli v prostorno latvico, pod njihovimi nogami pa se spenjajo žejne pliskavke proti curku, brizgajoč v svojem naporu vodo iz odprtih no- zdrvij in gobcev. Vodni žarki iz vrčev in nasproti se jim dvigajoči curki iz

nosnic živalij tvorijo ritmično, živahno protitežje proti nemo kvišku štrlečemu obelisku. Tudi popolnjujejo taki vodni curki piramidalni profil spodnjega dela in stopnice vodnjakovih. Tako bi mo- ralo biti, in tako je tudi bilo, nek- daj. A danes tiči v vsakem vrču dolga železna cev, vredna, da bi krasila kmečko korito za napajanje živine. Ta- kih vrčev na svetu ni in je tudi neum- ljivo, čemu bi človek v vrč, če ga na- merava izprazniti, vtaknil cev? To bi bilo neumno, in voda bi se ponajveč poleg cevi cedila iz vrča. Kamniti vrči na mestnem vodnjaku imajo seveda iz tehniških ozirov v širokem ustju le manjšo luknjo; a če bi tekla voda na- ravnost, skozi to odprtino venkaj, bi to ne motilo utisa. Tako pa se človeku nehotе vsiljuje misel, da vrč ni otel, ampak le s cevjo prodrt kos kamna. In pa kako so te cevi grde, kako kva- rijo celo umetniško delo! Kar se pa tiče pliskavk, že kakih 15 ali 10 let sploh ne brizgajo nobene vode. Če se naposled pomisli, da zakriva skoro celi dan čakajoči elektriški voz pogled na spredno stran vodnjakovo, moramo reči, da tujec, ki si ogleduje mesto in pred vsem išče, kje bi zasail kaj umetnosti, dobi nehote ntis, da doma niti ne vemo, da je ta vodnjak — po zaslugi pre- možnejših in ponosnejših prednikov —

Ljubljani, ki je bila naperjena proti knezoškofovski milosti. Toda iz malega raste veliko. In prav zdi se nam, da je sedanji škof Jeglič, ako se ne zbistri, začel sicer le z bagatelko, da pa bode nehal in končal svoj čas z velikim in jako dragimi pravdami.

— **Kje je uteha?** Piše se nam: »V Ricmanjih se je pretečene dni vršil že četrti civilni pogreb, pri katerem je vodil spreved vaški župan; devet otrok, ki so se rodili v zadnjem času, ni bilo krščenih itd.« Ko smo brali te vesti, so nam nehoté prišli na misel hrabri Buri, ki so obračali pozornost vesoljnega sveta na se, kajti zgovina ne pozna tako majhnega naroda, ki bi se bil tako hrabro in uspešno toliko let boril proti taki veselesi kakor je Angleška. In kje so zajemali ti junaki svojo uteho in svoje nadnaravne moči? Znano je, da Buri, veren in nad vse moralen narod nima nikakih duhovnikov. »Dušno pastirstvo« opravljajo pri Burih starešine družin, ki za časa božje službe bero ali govore reke sv. pisma. Buri se pač ravna po besedah evangelista Matevža (VII. pogl. 21. vrsta): »Ne bo prišel vsak, kdor mi pravi: Gospod! Gospod!, v nebeško kraljestvo, nego kdor izpolnjuje voljo očeta mojega, ki je v nebesih.« — Torej po besedah sv. pisma ne tisti, ki je krščen, birmovan, kdor hodi k spovedi in v cerkve in tam hinavsko kliče in moli k Bogu Gospod! Gospod!, ampak le tisti bo izveličan, kdor voljo očeta izpolnjuje, to je, ki dobro dela in hudožno opušča. To zlato resnico najdemo v sv. pismu, v katerem je še nebroj zlatih nauk za vse prilike življenja. In kakor so Buri ostali moralen in čednosten narod, ker so večne in nepokvarjene resnice zajemali iz sv. pisma, tako naj store tudi Ricmanjci. Kupijo naj si sv. pismo in naj ga bero in premišljujejo večer in večer ter naj se ravna po njem. V sv. novem pismu bodo našli tolažbo in vse, kar jim je treba za dušo. Saj je Kristus rekel: »Pojdite in učite vse narode.« Dandanes se to pač lahko spolnuje, ker imamo tisk in si vsak lahko nabavi Kristusove besede za malo denarja — če si kupi sv. pismo.

— **Krst v Vipavi!** Gospod Josip Žvokelj, posestnik in član napredno-narodnega občinskega odbora v Vipavi je postal zopet »tata«. Ženka povila mu je na njegov godovni dan prvega sinka, katerega bi imelo vipavsko kaplane krstiti za »Josipa«. — Krstnim botrom naprošen in določen je bil mož, ki je do danes, in ki bo morebiti tudi v bodoče vestno izpolnjeval božje in cerkvene postave, mož, ki ne zamudi ne v nedeljo, ne

je bilo prav redkokedaj. Kajti, prvič je tudi ob ščipu včasih oblačno, drugič pa so te »Wasserkünste« zaprli navadno, ko se je storila noč. Le če je bil odgovorni organ malomaren, je prišla omenjena ljubkost za par četrt ure do veljave.

Običajno pa je voda v kamnitnem obroču mirna kakor spanje pravičnega, ki je celi dan drva cepil; in gladina zaigra le tedaj, če kaka žabica radovedno pogleda, koliko je na stolpu mestnega doma ura. Kavstični humor »ljubljskih Zanetov« je že zdavnaj izpoznal, da se te umetne luže ne more smatrati resno, in je v pravem času našel pravo besedo: »kahlja«. Slovenški pesniki pa hodeč mimo pomrnavajo: »Kaj pa je tebe treba bilo...«

Še drugo posebnost ima ta »vodometa«, odkar so sezidali zadaj Mestni dom; on namreč bije v obraz vsaki simetriji. Optična sredina trga (med finančnim poslopljem in Fabianovo hišo) se namreč nabaja tam, kjer jo geometrična (in optična) sredina pročelja Mestnega doma. Vodnjak pa leži čisto po strani; ne da se z besedo dopovedati, kako. Tako nekako, kakor mozolj ob strani človeškega nosu.

Če bi se le našel fanatik dobrega okusa in bi cementovo klobaso razbil na drobne kose, kakor so z maliki delali pobožni menihi, ki so hoteli zaslužiti nebeškega plemstva in biti imeno-

van praznik božje službe; mož, ki se izkaže vedno vsako leto z listom velikonočnega izpraševanja in velikonočne spovedi, namreč bivši župan vipavski, gospod Antou Hrovatin. A glej, tega moža-katoličana je naše od kisle jeze zeleno kaplane kot hotra odklonilo. Pri tej priliki obnašalo se je to suho-mršavo farè tako nesramno in netaktno, da ga je le vipavskih mož miroljubnost obvarovala zasluženih batin! Iz tega sitnega položaja rešila je obe stranki v občno zadovoljnost gospa boterca. Urno pošlje po svojega moža, gospoda Skabinija, ki je takoj prišel ter zadovoljno prevzel častni posel gospoda Hrovatina. Konec je bil prepiru in otrok se je legitimno krstil. Tedaj pa pogovori novi botrček, v Trstu vzgojeni, a v Vipavi živeči gospod Skabinij sledeče: »Ma per dio! Ga ne grem ne v cerkev, ne na spoud, e ga ne moli, e ga nima vera, ma kristjana bul, ku tata Hrovatin! Per dio! Tem besedam sledil je grozen krohot; kaplane pa je ostavilo osramočeno božji hram! Bravo gospod Skabinij!

— **Iz dež. bolnice.** Kadar se gre za bisago, takrat pozabi »Slovenec« na vsa krščanska in na vsa socialna načela in je pripravljen zagovarjati in braniti vsako, še tako vnebovpijoče izkoriščanje ljudstva. To se je pokazalo sedaj pri boju za boljšo hrano in za boljšo postrežbo v dež. bolnici. »Slovenec« je tu popolnoma pozabil na svojo gorečo ljubezen za ljudstvo, o kateri tako rad govoriči, in brani z verno grdo oderuštvo, ki je uganjajo takozvane usmiljenke v dež. bolnici. V sredo je priobčil notico, k kateri se je predznil braniti počenjanje usmiljenk v dež. bolnici, dasi ve cela dežela kakšne so razmere v bolnici, saj se vsak bolnik s strahom spominja tistih dni, ki jih je moral prebiti pri usmiljenkah. »Slovenec« ima pogum trditi, da se usmiljenke nekako žrtvujejo in da več store, kakor je njih dolžnost in več, kakor dobe plačila. Pač žalosten pogum zalučati kaj takega ljudem v obraz. Znano je, da skrbi dežela za razsvetlavo, za kurjavo, za zdravnike, za zdravlila itd., tako da v tem oziru nimajo usmiljenke nikakih stroškov. Dobe pa usmiljenke za postrežbo od vsakega bolnika — gre se le za reveže vseh revežev, za bolnike III razreda — po 30 vin. na dan, za hrano pa po 56 vin. Če se pomisli, koliko je vedno bolnikov v bolnici, se vidi, da dobivajo usmiljenke že za svojo postrežbo sijajno plačilo, ker pri postrežbi nimajo nikakih stroškov. Hrana pa je trikrat preplačana. Pred vsem je pomisliti, da je obilo bolnikov, ki ne dobe popolne hrane, potem pa se mora vprašati: kako hrano pa dobe bolniki za 56 v? Navadno dobe na

vani svetnikom, dokazujoč prestrašenim barbarom ad oculos, kakšna oslarija da je malikovanje. Toda takega fanatika ne bo blizu; deloma za to ne, ker se fanatizem dandanes pretaka po drugih strugah, deloma pa zato, ker bi ga tožili zaradi zločina § 85 a) kazenskega zakonika. (Pač pa bi imel zagovornik lahko stališče z dokazom, da škoda nikakor ne dosega 50 kron.)

Na ta način torej ne bo nič in sivi svitek bi še dolgo živel v pohujševanje ljudstva, ki bi iz tega, da je veljal mnogo denarja, sčasoma morda začelo sklepati, da je lep. Da pa nam radi tega pohujšanja ne bo treba iskati pregrešnega kozla, kojemu bi obesili solni mlinjski kamen na vrat, obračamo se zaupno do častitega olupčevalnega odseka in po njem do občinskega sveta samega s prošnjo, naj ukaže razbiti grdi, nepotrební, smešni, kazeči, tudi slabejšemu okusu v obraz bijoči lucen a non lucendo, vodo- »met« pred Mestnim domom! Naj občinskega sveta ne plaši misel, da je svitek veljal nekaj tisoč kron, kajti ta denar je tako ali tako za vedno izgubljen; cementove klobase še v deveti deželi ne donajajo niti jednega ficka obresti, kaj šele pri nas! Nasprotno se pa ostanki dajo uporabiti pri vravnavi novega trga pred sodno palačo — torej vendar nekaj dobička. Zalovala pa bosta vsekako žabji rod in zveza slovenskih infuzorij.

dan eno čisto juho in dve zakuhani, prežganko ali želodovo kavo in pa kake žgance ali kaj podobnega. Nekateri bolniki dobivajo en dan meso, en dan močnatno jed. Tudi če bi bila ta hrana izborna pripravljena, bi bila s 56 v na dan izvrstno plačana. Za 56 v preskrbi tako hrano, a bolje pripravljeno, vsak gostilničar, če se mu zagotovi le 50 gostov na dan, in gostilničar mora plačati lokal, mora plačati kurjavo, mora plačati razsvetlavo, mora plačati davke itd. Usmiljenke nimajo nič teh stroškov, imajo več bolnikov in vendar dajo za 56 v tako hrano, da bi jo količinj razvajan pes ne maral zavžiti. Namesto masti rabijo loj, namesto naravnega kisa pa kemično esenco, ki je barvana in zdravju škodljiva. To je lepo usmiljenje! Usmiljenke naj se raje imenujejo šintarice, ker njih postopanje glede hrane je nečloveško. Gosp. primarij dr. vit. Bleiweis je zadnjič v svojem pojasnilu omenil, da kontrolira inspekcijski zdravnik hrano. To se prav lepo bere, a ta kontrola je od muh. Že to je velik nedostatek, da ni nikjer predpisano, kako se imajo jedi pripravljati. Določena je pač količina, to je, koliko se mora vzeti masti itd., a to se da kontrolirati samo če stoji kontrolor ves dan v kuhinji, ne pa če morda vsake kvatre enkrat pokusi, kako juho. O resni kontroli sploh ni govora v bolnici, zato pa se tudi usmiljenke upajo rabiti loj namesto masti, zdravju škodljivo esenco mesto kisa, zato kuhajo »ajmoht« na vodi namesto na juhi, samo da bi delale večje profite. Takim razmeram se mora narediti konec za vsako ceno. Boj proti takim razmeram je plemenito, res krščansko in socialno delo in zato ga bomo nadaljevali z vso enerzijou. Komur je kaj za pravico, kdor ima kaj srca za tiste reveže, ki morajo iti v bolnico, naj nas podpira.

— **Marnberški klerikalci** so zopet dobili klofuto. Ko je bila Marnberška posojilnica zaradi svojega lahkomišelnega gospodarstva in svoje vedno tesnejše zveze z nepoštenim Klobučarjevim konzumom iz »Zveze slovenskih posojilnic v Celju« izključena, vzela njo je v svoje zavetje »Gospodarska zveza«, ki je tega izmečka seveda bila silno vesela. Prva skrb »Gospodarske zveze« je bila, da svojo novo članico popolnoma poklerikali. V to svrhu je pred vsem treba bilo se iznebiti dr. Pikla, ki je bil v ravnateljstvu marnberške posojilnice in se je na vse kriplje trudil, da bi posojilnico rešil pogubne zveze z izsesajočim jo ničvrednim konzumom. To dr. Piklovo »protikleriško« prizadevanje je bilo treba zatreti. V imenu »Gospodarske zveze« je tedaj revizor vseh revizorjev, Vekoslav Pelc, naročil posojilnici, da mora dr. Pikla izključiti. Temu naročilu je ravnateljstvo marnberške posojilnice v interesu katoliške gospodarske organizacije takoj ustreglo. Dekan Hecl, župnik Žmave in župnik Čerško so pokorno stopili vkup in izključitev sklenili. Utemeljili so ta sklep s tem, da so rekli, dr. Pikl je kredit in dobro ime posojilnice izpodkopaval (ker jo je hotel rešiti iz kremljevr nenasitnega konzuma!). Seveda je dr. Pikl, ki se je ves čas obupno trudil za saniranje posojilnice, zaradi tega pristno klerikalnega očitanja imenovane Pelčeve podrepnike tožil. Obtoženci so se skušali kazni odtegniti in stvar zavlačevati na vse mogoče načine. Pred par dnevi se je končno vendar vršila obravnava, pri kateri je dr. Pikl po svojem zastopniku obtožencem na njih milo prošnjo iz krščanskega usmiljenja kazen odpustil proti izjavi, ki je v inseratnem delu današnje številke objavljena. — Tudi sad katoliške organizacije!

— **Kutarska surovina.** Kakšni »božji hlapci« tiče včasih v frančiškanskih kutah, priča sledeči slučaj: Pred nekaj časom prinese babica A. D. v frančiškansko cerkev h krstu nezakonskega otroka. Pri krstnem kamnu se začne vpričo mežnarja in ministrantov pater Sigismund zadirati na sledeč način nad

babico: »Kaj nosite tega otroka v cerkev kratit, v svinjak bi ga nesli. Vi bi še k taki nezakonski materi ne smeli iti.« — Babica na to: »Gospod pater, kam pa naj ga nesem kratit kot v cerkev, kje pa stoji za pisano, da ga ne bi smela sem nesti in k taki materi iti?« — Pater Sigismund zarohni: »Jaz imam tu v predalu take postave, ki tako govore.« — Babica: »No, potem bom morala iti pa prašat na magistrat, kako postave govore.« — Na to da otroka mežnarju, da bi ga pri krstu držal, ker ni otrok botra imel, v naročje. Zdajci pa se znova oglasi frančiškan nad babico: »Mežnar ne bo držal tega pankreta v rokah, vi ga sama držite!« — Babica na to: »Ja, gospod pater, saj ima ta otrok tudi božjo dušo, kakor kak drug.« — Pater S.: »Ne, take nima, ta ima hudičovo dušo, ker je njegova mati svinja!« — Pater S. je na to krstil otroka, pa z vsem farškim srdom in studom, in zato ne vemo, koliko je bil ta cerkveni krat vreden, koliko in česa je pa ta ljubljanski pater Sigismund vreden, to pa vemo, in sicer je naše mnenje, da taka govedina ne spada kot duhoven v cerkev, ampak kot navaden, pa preoblečen hlapec v — svinjski hlev! Kakor rečeno, se je to zgodilo že pred nekaj časom, a ker je stvar preznačilna, se nam je zdelo vredno, jo pribiti.

— **„Revizorji“ „Gospodarske zveze“.** Iz logaškega okraja se nam poroča, da sta dve »Kmetijski društvi« sklenili pokazati »revizorju« Pelcu s polenom vrata, če pride še enkrat bilanco falsificirat, ko ne razume o celem knjigovodstvu niti toliko, kot kak Mahröv učenec prvega letnika. Le dijete po 4 in 5 gold. na dan iz društvenih blagajn jemati in izsesavati ubogega kmeta znajo ti praznoglavec. — Ven z njim!

— **„Können Sie deutsch?“** Nemški uradniki na Spodnjem Štajerskem izpodkopavajo na celi črti ugled sodišč. V Celju eden izmed velikega števila nemških sodnih uradnikov na prav nečuten način izziva slovenske kmete, ki imajo pri sodišču opraviti. Prva beseda, katero ta gospodič s slovenskim kmetom izpregovori, je osorno vprašanje: »Können Sie deutsch?« Marsikateri kmet sklepa iz glasu tega vprašanja, da bode sodba zanj slabo izpadla, ako bi vprašanje zanikal, in vsled tega z jezo pri srcu pritrdi: »Kan i a pisl«. Potem pa lomi na vse pretege ubogo nemščino, dokler more, potem pa molči, in v zahvalo izve razsodbo, o kateri je razumel skoro komaj vsako tretjo besedo. Kaj ni nobenega sredstva, da bi se temu uradniku posvetilo kakor zasluži?

— **Prosluli Pollanetz — na bobnu!** »Domovina« poroča: Ob času češkega obiska se je med drugimi nemškimi Celjani posebno odlikoval ponemčenec Pollanetz, ki je ob 2. uri ponoči iz zasede napadel učitelja Gostinčarja — s polenom. Gostinčar je moral braniti svoje življenje s samokresom in je ena krogla obitčala napadalcu Polancu, ki je bil najet od nemške stranke, v črepi. Sodna razprava žalibog ni dognala popolne jasnosti o tem dogodku, kar je na pr. znani Nemeck Simmler v svojem časopisu »Ring« pred nedavnim sam trdil. Toda bodisi kakorkoli. Polanca še dandanes zaradi njegovega početja preklinja njegov slovenski oče v Središču. Za svoj »slavni« čin je pa vsled priporočila nemške stranke dobil od proslule »Südmarke« 2000 gld. in je ob živahni agitaciji otvoril v Celju svojo trgovino z »Südmarkovim« denarjem. Toda Bog je pravičen. Darilo za tolovajski napad na slovenskega učitelja pri Polancu ni imelo blagoslova. Pred velikonočnimi prazniki je moral naznaniti oblasti, da se je pogreznil brez grlo v dolgove in zaprl so mu trgovino. On sam se sicer lahko smeje, kajti napravil je vsekako lepo kupčijo — z nemško stranko, ker sam itak ni mogel ničesar izgubiti. Celjska nemška stranka je pa zopet bogatejša na izkušnjah, da se na umeten način in z nepoštenimi sredstvi — nemštvo le

na videz vzdržuje, da pa propada. — Nadaljevanje o novih nemških konkurzi sledi —.

— **Vse, — samo po naše ne!** Predsednik deželnega kulturnega sveta za Istro, ki je — kakor v zasmeh narodnostnemu razmerju v Istri, a obenem tudi v označenje vladne politike v našem Primorju — tudi deželni glavar: ta Matevž Campitelli razpisuje v laških listih mesto tajnika rečenega kulturnega sveta. S tem mestom je združena letna plača 2800 K, stanarina 400 K in doplačilo letnih 600 K, katere daje ministrstvo za poljedelstvo za zastavljanje statističnih podatkov o pridelkih dežele. Prositelji morajo dokazati, da so dovršili vseučilišče ali kaziše študije, da povsem dobro poznajo italijanski, a — nemški (!) vsaj toliko, da more prevajati z nemškega na italijanski jezik! Torej nemški zahtevajo, hrvatskega — je zika velike večine prebivalstva v deželi, ki pa je materini jezik gotovo dvem tretjinam poljedelskega sloja — tega pa ne!!

— **Umrl je v Monakovem bivši** ravnatelj ljubljanske plinarne gosp. Oton Beischlag. Truplo se prepelje v Ljubljano.

— **Prodajalkam mleka ljubljanske okolice v pojasnilo.** Klerikalni poslanci so, kakor znano, nedavno nahujskali okoličansko prebivalstvo proti mestnim odjemalcem mleka, češ, »brezverski« mestjani, na čelu jim je seveda liberalni občinski svet ljubljanski, so krivi, da mora ubogi kmet mleko še vedno prodajati na bokale, mesto na litre. Na ta način je baje kmet zelo oškodovan. Nastala »akcija« je zadobila višek v državnozbornem nastopu P. Vencajza, ki je od države zahteval nekaj, kar je upeljano že nad 30 let, namreč metersko in litrsko mero. Posledica je bila res ta, da pazi mestna policija danes mnogo strožje na dobrohotne, nevedne kmetice, ki po stari navadi prinašajo in prodajajo na trgu mleko na bokale. Marsikaka ženica zapusti jokajoča mestni magistrat, ker so ji odvzeli steklenice ter je morala plačati globo, ki je v najboljšem slučaju navadno še zmeraj višja, kot je pa bilo celo izkupilo za prodano mleko. — Da se nevedno ljudstvo, katero trpi sedaj na posledicah klerikalnega nahujskanja, obvaruje nadaljnega oškodovanja, bodi prodajalkam mleka povedano, da sicer lahko na trg pripeljejo mleko v kakršnihkoli steklenicah, da pa ga morajo pri prodaji odmeriti s pravilnimi literijskimi (pol-, četrtliterijskimi) otlimi tekočinskimi merami. Take mere pa niso literijske steklenice, ki imajo na vratu vsteko vrezano tovarniško opazko — 1 l, — 1/2 l ali 1/4 l, kakor jih dobivamo na mizo v gostilnah, ampak edino pravilne mere so tako imenovani cimenti, to so tiste kositrate merice, kakor jih mora imeti na pr. tudi vsaki gostilničar in ki imajo od zunaj uradno znamenje od ces. kr. meroskušnika, koliko da drže. Le take literiske, pol- ali četrtliteriske posode so po postavi pripuščene kot tekočinske mere v javnem prometu, — torej tudi na trgu. Opozorjamo še na to, da se morajo dati tudi take posode na novo uradno preskusiti (kar se na njih zaznamuje predno preteko 3 leta odkar so bile zadnjičkrat preizkušene in kot dobre spoznane.

— **Zdravniška zbornica kranjska.** Z današnjim dnem odložili so člani zdravniške zbornice kranjske in njih namestniki svoje mandate.

— **„Glasbene Matic« oratorij „Sv. Frančišek“ v stolni cerkvi.** Orkester, ki bo sodeloval pri oratoriju, bo štel 68 godcev. Temelj bo tvorila godba 27. pešpolka broječa 40 godcev. Iz Trsta dojde v pomnožitev 16 najboljših godcev 97. pešpolka in 1 civilen čelist. Razen tega sodeluje 11 ljubljanskih civilnih godcev. Pevskega zbora je bilo pri sinočni skušnji 170 pevki in pevcev. — Zbor in orkester pripravlja koncertni vodja gosp. Matej Hubad z veliko vmeno in genijalnim vznosom. V zboru vlada valed tega veliko navdušenje za duhovito skladbo. V ponedeljek ob polu 12. uri dopoldne dospe z gorenjskim vlakom iz Monakovega skladatelj p. Hartmann, da vodi končne generalne skušnje. Na kolodvoru ga bodo pozdravili predsednik »Glasbene Matic« in celoten ženski in moški odbor pevskega zbora, nadalje tukašnji provincijal in pa gvardijan frančiškanskega reda.

— „Glasbena Matica“. Rodoljub z dežele opozarjamo, da pojdete sedeti za I. koncert, ki bo dne 22. t. m. skoro z današnjim dnem. Za drugi dan dobiti jih je še, opozarjamo pa, da jih zadnji dan najbrže ne bode več, torej prosimo pravočasnega naročila.

— **Slovensko zidarsko in tesarsko društvo** vabi vjudno gg. odbornike k seji, ki se bo vršila v društvenih prostorih Sv. Petra cesta št. 5 dne 19. t. m. ob pol 11. uri dopoldne. Vsi važnosti dnevnega reda torej vabijo, da se polno številno udeležijo. — Jakob Acceto, načelnik.

— **Gledališče v Zagorju**. Družba slovenskih igralcev iz Ljubljane priredi v Zagorju ob Savi v dvoranah L. Habata na Belo nedeljo, dne 19. aprila t. l. gledališko predstavo „Ženski Otel“. Po predstavi prosta zabava in ples.

— **Nova podružnica** „Slovenskega planinskega društva“ se je ustanovila v Jesenicah na Gorenjskem. Pravila je visoka deželna vlada odobrila in vsled tega se vrši v nedeljo, dne 19. t. m. ob 3 uri popoldne v restavraciji pri kolodvoru na Jesenicah ustanovni občni zbor, katerega se udeležijo tudi osrednji odbor iz Ljubljane ter vabi člane iz bližnje Radovljice in okolice in tudi ljubljanske člane na ta za delovanje in razvoj „Slovenskega plan. društva“ zelo važen shod.

— **Slov. bralno društvo, prostov. požarna bramba in kmetijska podružnica v Selcih** priredi skupno v prostorih g. Frana Tavčarja v nedeljo, dne 26. t. m. popoldne po običnem zboru „Kmetijske podružnice“ veselico.

— **Velika ljudska veselica v Mariboru** dne 7. junija obeta mnogo zanimivega. Različni odseki so začeli svoje delovanje in že precej določili ves program. Programski odsek je dokončal svoje delovanje in se trudi le še pridobiti različnih močij, da bo program bolj mnogo vrsten. Dekoracijski odsek ima v svoji sredini akad. slikarja gg. Frasa in Deklevo; vsi prostori „Narodnega doma“ se bodo spremenili v lep gaj. Damski komite že marljivo pobira in nabira in si razdeljuje različna dela v posameznih šotorih. Društvo „Maribor“ in „Športno društvo“ hoče ta podatki nekaj posebnega. Planinci bodo ljudi vabili na planine itd.

— **Ustavljani promet**. Med postajama Središče Čakovec (Polstrau, Csakathurn) je vsled povodnjih osebnosti in tovarni promet zopet popolnoma ustavljen.

— **Izpred sodišča**. Kazenske obravnave pri tukajšnjem dež. sodišču. 1. Janez Pajer, sodar v Naklem in Anton Šporn, konjederec v Brezji sta znana razgrajaleca. Dne 7. novembra t. l. je hotel Pajer nekega gosta v Marinskovi krčmi v Naklem preteptati. Ker ga je pa krčmarica pomirila hotela, skočil je z odprtim nožem proti nji z besedami: „misliš da je meni kaj mar?“ Domača dekla uvideča nevarnost v kateri se nahajajo gospodinja, ga je nazaj potegnila, zdajci jo je prijel Pajer za ramo, kaj nastavlja nož na prsi in ji je z enakimi besedami grozil. Drugi dan zvečer je izbral v družbi Antona Šporna, kovača Martina Juha v svojo delavnico, v družbi je bil tudi neki godec s harmoniko in Janez Savjovic, kuhali so čaj, in ko pa je Pajer kozarce nalil, pri pomnil je Juh, da naj pazi, da kozarce ne razpokne. Na to je prinesel Pajer neko klop v delavnico, zaklenil duri, zagrabil Juha katerega sta s Špornom s tako močjo na klop vrgla, da so se noge polomile, ter so vsi trije na tla padli. Šporn se je na njega vsedel, med tem pa je hotel Savjovic zbežati, Pajer mu je nastavil nož na prsi in kričal: „držati ga moraš, če ne boš pa še ti erknil.“ Pajer je tolkel Juha z nekim svedrom, in ko nju je ta s povzdignjenimi rokami prosil, naj ga pušči, velel mu je Pajer, „da more krivavi rožni vence moliti“ kar je Juh tudi med godbo harmonike storil, med tem ko sta ga Pajer s svedrom, Šporn pa z neko dolgo tepla. Pajer je prinesel neko vrvi, napravil zanjko in jo pritrdil na neki železni obroček z besedami: „jaz ga bom gori potegnil, ti boš pa vrt zavl.“ Se-le na upitje neke ženske sta ga spustila. Na to sta še Savjovic naskočila, Pajer ga je udaril s svedrom, drugi pa s palico po levi roki tako, da mu je bila komolčna kost prelomljena. Sodišče je obsodilo Pajerja na 2 1/2, Šporna pa 13 mesecev težke ječe. 2) V Kropi so leta 1897 ustanovili žebjarji delavsko konsumno društvo, katero je s početkom dobro napredovalo, kasneje pa zaradi pomanjkanja obratnega zaklada, in potrebnih znanstvij vodstva pričelo hirati tako, da je moral načelnik društva Andrej Škriba predlagati otvoritev konkurza. Primanjkljaj je znašal 610 K 35 v. Sedajne predstojništvo je skušalo krivdo zavracati na prejšnje poslovodje, vendar je sodišče smatralo vodstvo za združbeno, kakor tudi po kazenskem zakonu za zadrugo odgovorno ter je obsodilo

načelnika Andreja Škriba na 6 dni in pet odbornikov po 48 ur zapora; Tone Lozar je bil pa oproščen.

— **Stavbna kronika**. Pri uprav spomladanskem vremenu pričela se je letošnja stavbna sezona meseca marca; materiala se je bilo že dovolj navozilo in edino kar je podjetnikom križalo račune, bil je primanjkljaj delavcev — zlasti zidarjev in tesarjev. Zadnji teden preteklega meseca pričelo se je delo po vsej štiti. Predvsem se je pričelo z ometavanjem dograjenih hiš, in sicer: Obeh Korsikovih na Bleiweisovi cesti, Vodnikovih in župana Hribarja v Sodnjskih ulicah, poslopja „Kmetijske posojilnice“ ob Dunajski cesti, šolskega poslopja pri uršulinskem samostanu, Frid. Starkove v Predlinih ulicah, Weinlichove vile ob Erjavčevi cesti Mayerjeve v Levstikovih ulicah in Bohove v Prulah; zgradbena dela so se jela nadaljevati pri Jak. Accetovi hiši na Sv. Petra cesti, ki je dospela do prvega nadstropja in Urbančeve na voglu Miklošičeve in šentpeterske ceste, na katero postavljajo že strešnik. V Malih Colnarskih ulicah ob Opekarski cesti prične v kratkem graditi J. Bučar svojo vilo. V Knafovih ulicah (na vrtu dr. Jos. Koslerja) se pričeta ta mesec graditi poslopji „Narodne tiskarne“ in avstro-ogrske banke. Drevje se je ondu odstranilo in prihodnje dni prično s kopanjem temelja. Ob Bleiweisovi cesti zgradi stavbenik F. Supanič dvoje novih hiš za stranke, na voglu Levstikovih in Nunskih ulic pa inženir Spalek novo vilo. Meseca maja se prične kopati temelji tudi za novi hotel „Union“ (v Franciškanskih ulicah), in za mestno hranilnico (v Prešernovih ulicah), za koje se bodo pa načrti poprej še v cenzuri prekuhali. Potemtakem dobi Ljubljana letos 9 do 10 novih stavb, ker zgradi v Novih ulicah stavbenik Viljem Treo še eno trinadstropno hišo, na Dolenjski cesti pa bo tudi dograjena hiša F. Švighljeva Delavcev je zdaj v Ljubljani okoli 500, — vse premalo za to živahno sezono. — Do 15 avgusta t. l. imajo biti odpravljene podrtje Zeschkovih dedičev v Dalmatinovih ulicah, do konca okt. letos pa poslopja gospe Hermine Del Cottove ob Poljanski cesti. Uradniško stavbno društvo prične morda letos s par stavbami — ob periferiji. V novi deželnozborski dvorani so izvršiti še nekatera dela, spredaj pred vestibulom pa olepšati prostor. V stranski stolp deželnega dvorca so postavili onidan novo uro, namesto številke pa so naslikane na kazalstvih nekatere klinaste novotarije, ki nimajo ne smisla ne pomena, nego spadajo k večjemu za tarčo v kak „Narrenturm“. — V Salenorovih ulicah so v deželni hiši števil. 3 nastanjeni zdaj uradni prostori kemičnega (!) preiskovališča, dasiravno je to poslopje odznotraj temno kot turška „festung“, odzunaj pa razbito kakor perzijskega šaha „rústkamra“, vse pa tako prhlo, da bi si dr. Šusteršič ne zbil nad tem deželnim zidovjem svoje buče, če bi se zaletel vanj. Odsek za olepšavo mesta bi dobro storil, ko bi se lotil nekaterih kitajskih panoram, ki kažejo proti nebu svoje izanske rogovile, in jih dal exoffo na račun dotičnih „velepsestnikov“ s kakim „rešilnim vozom“ odpeljati — na Golovec! — Tovarni testenin Ed. Zelenke v Ljubljani, oziroma v Spodnji Šiški dozidal se bo še en trakt ter tako razširilo obstoječo tovarno. Z zgradbo se je že pričelo.

— **Ljubljana** je zadnje dni narasla za 110 m, Sava pri Zalogu pa za 060 m nad normalom; narasla sta pa znatno tudi Ilizica in Gradašica.

— **Snega** je padlo po hribih in gorah znova okoli 15 cm na visoko. Sadnemu drevju je nekoliko škodoval.

— **Za belo nedeljo**. Ivan Zajc, že večkrat zaradi tatvine kaznovani samski delavec iz Velike Račne pri Grosupljem, je pred nekaj dnevi pobegnil iz doma in policijskega nadzorstva. Klatil se je, ker je iz ljubljanskega mesta izgnan po okoli. Pred dvema dnevoma je dobil delo pri posestniku Francu Keblerju v Mostah hiš. št. 26. Komaj je stopil v službo, že je začel premišljevat, kako da bi prišel do denarja, — če se že velikonočno praznike, — ob imel, da bi vsaj na belo nedeljo dobro jedel in pil, — in res, včeraj popoldan jo je pogruntal. Kebler je poslal Zajca in svojega 14 letnega sina Antona, kateremu je izročil 30 K denarja, z vozom v Laverco po soto. Ko sta se pripeljala v Laverco je rekel Zajc fantu, da naj počaka pri konju, njemu pa naj da denar, da gre kupit šoto, ker jo bo do ceneje dobil. Fant mu je dal denar, vendar se je Zajc kmalu vrnil z izgovorom, da ni dobil šote. Peljala sta se nazaj proti Ljubljani. V Rudniku je Zajc skočil iz voza, ter pobegnil z denarjem čez Golovec in Bizovik. Tam si je nakupil sladkorja, kave, masti in več drugih stvari, katere je hotel nesti domov svoji materi. Zvečer se je pripeljal

v Ljubljano na dolejnjski kolodvor. Tam službuječi stražnik je pa Zajca spoznal, ter ga odvedel v zapor. Prijem se je našlo samo še 8 K, vse drugo je zakupil in zapil. Dobro je del in pil pa bo do belo nedeljo na — Zabjeku.

— **V Ljubljano skočil** je danes opoldne pri Štefanskem mostu sanitetni vojak Alojzij Lenko. Mitniška paznika Anton Jamnik in Martin Zgonc na Poljanski mitnici, katera sta ga videla skočiti v vodo, sta prihitela na pomoč. Jamnik je vojaka z drogom zapel za obleko in ga po tignit h kraju. Vojak se je zelo brnil rešitve in ju prosil, naj ga pustita, da umre, ker mu ni mogoče živeti, ker hodi hčerka njegove sestre, katera je pred kratkim umrla nazaj in ga kčne „Alojzije“. Lenko, kateri je bržkone slaboumen, so prepeljali v vojaško bolnico.

— **Konj splašil**. Včeraj popoldne se je splašil konj hlapcu Francu Poženu iz Brezovce, kateri je peljal skozi Gradišče neke deske. Voz se je prevrnil. Hlapec in konj sta se poškodovala.

— **Najdene reči**. Na Starem trgu se je našel rujav, še dobro ohranjen havelok. — V Šolskem drevoredu je najdena zlata ženska ura.

— **Najnovije novice**. Štrajk pouličnih železničarjev v Budimpešti je končan. — Eksaltirana ženska. Žena slikarja Schenzlerja v Ulmu se je zaljubila v pastirja Jakoba Raacha ter ga pregovorila, da sta skupno umorila slikarja. Oba sta obsojena na smrt. — Zginila ladja. Iz Dinkirchena je nedavno odplula ladja s 30 mornarji ter se ni vrnila več. Skoraj gotovo se je z vsem moštvo potopila. — Vrnjeni redovi. Slavni italijanski komunist Mascagni je vrnil ministrstvu vse redove in odlikovanja, ker ga vlada ni branila na njegovem potovanju po Ameriki. — Nova moška kaznilnica se ustanovi v Vrani v Dalmaciji ter bodo kaznjenci delali na eraričnih zemljiščih, kamor so dosedaj pošiljali kaznjence iz Kopra. — Zginil je podpolkovnik-avditor Hekajlo iz Lvova. Sedaj se je izkazalo, da je zapustil 60.000 kron dolga, ki ga je napravil pri hazardnih igrah. — Ogrsko poneverjenje. V mestni blagajni v Kostmicah manjka 53.000 K. Blagajnika so zaprli. — Sava je izstopila pri Oseku ter odnesla lesno zalogo neke dunajske družbe. — Uporni vojaki. Vojaki 18. portugalskega polka v Oportu so se uprli zaradi slabe hrane. Odpeljali so jih v Afriko. — Zaradi runa na nemško hranilnico v Pragi se je vstavila preiskava zoper vse osebe, ker je državno pravdnstvo odstopilo od tožbe. — Novo razkritje v Dreyfusovi aferi. Nedavno v San Remo aretirani nemški ovaduh Wessel je priznal, da je ponaredil ovadusko listo ter v isto postavil ime Dreyfusa. Listo je prodal nekemu francoskemu majorju.

— **Plačilo ministrantu**. Pred sodiščem v Welsu se je vršila te dni obravnava zoper župnika dr. Henrika Kern. Ta božji namestnik je imel 20. m. m. tiho mašo, pri kateri mu je stregel 9letni L. Lebersorger, sin revnih delavcev. Deček je to službo opravljal vedno brez plačila iz ljubezni do cerkvenih opravil. Ta dan je prišel preblizu župniku, ko se je isti priklonil ter se zadel z nego ob ministrantu. Za to ga je po maši v zakristiji prijel za roko ter mu prsil tako zaušnico, da je deček odletel na železno pet, ter dobil 1 cm globoko rano na glavi. Moral je par dni ležati. Ker ni bilo župnika k obravnavi, se je ista preložila.

— **Miš v steklenici piva**. Štirje delavci na Dunaju so si hoteli privoščiti dober večer ter so si kupili pri trgovki Elchberger štiri steklenice piva. Ko pa so odprli drugo steklenico ter je eden delavec pil, občutil je v ustih debelo mehko stvar. Izpustil je, stvar so natakili na vilice ter spoznali, da je pravcata miška. Možu je vsled studa postalo slabo, začel je bljuvati ter je dva dni ležal bolan. Sodišče je obsodilo založnika piva in prodajalko v denarno globo.

— **Lakota na Japonskem**. Posledice slabe letine lanske leto so se sedaj pričele kazati. Na Kitajskem, kakor tudi na Japonskem je glavni pridelek riž. Toda zaradi prevelike suše po severovzhodnem delu japonske države se je riževa setev po polnoma ponesrečila. Celo uradno poročilo, ki poskuša navadno prikriti popolno resnico, ta pot priznava, da je skoro 150.000 ljudij po teh krajih brez živeža ter da jih bo morala vlada sama prizižeti. Med tuji po večjih mestih se je pričelo gibanje za nakup živeža in precej denarja je bilo že darovanega v ta namen.

— **Najvišje uredništvo** je seveda v Ameriki, in sicer v New Yorku v 18. nadstropju. V Nižjih nadstropjih so tiskarne, uprava ravnateljstvo itd., dočim uredniki kra-

ljujejo v udobno urejenih pisarnah „blizu lune“. Tja gor ne sega ropot in trušč z živahnih cest. V uprav božjem miru spuščajo svoje duhovite in ne duhovite misli na papir.

— **V marcu prišlo je 65.345 naseljencev**. Minoli terek so se uradniki na newyorškem naseljskem otoku nekoliko oddahnili, kajti tudi ječe, v katerih zdihujejo oni, kateri se morajo vrniti v Evropo, so bile deloma prazne. Pač pa je na otoku pričakovalo 170 pridržanih naseljencev končne razsodbe. Od slednjih so jih v terek poslali 19 nazaj v Evropo, med katerimi je bila tudi neka ženska, katera ima tukaj sedem odraslih hčera, poslali so jo nazaj, ker je bila bolna na obeh. Tekom minolega meseca izkrcalo se je na Ellis Islandu 65.345 naseljencev, ali 7679 več, nego v istem mesecu minolega leta in 30.884 več nego v marcu 1901. Vendar pa številu naseljencev ni toliko, kakor je bilo pričakovati. Toda v aprilu, maju in juniju prišlo bo tjakaj gotovo še več Evropejcev. Vkljub tolikem številu naseljencev v marcu, jih vendar niso poslali toliko nazaj, kakor v januarju, ko je bilo število naseljencev mnogo manjše, nego sedaj.

— **Dober svet**. Kdor si želi lepo trato narediti, temu priporočamo, da si naroči od c. in kr. dvorne trgovine za semena Edmund Mauthner v Budimpešti travno mešano seme „Promenadnega ali Marjetinega otoka“. Že 29 let pošilja Mauthner za krasne nasade v Budimpešti in Marjetinem otoku ta travna semena. (309—38)

Telefonska in brzojavna poročila.

Gradec 18. aprila. Pri volitvi v deželni odbor so izvoljeni vsi dosedanji odborniki, tudi poslanec Robič.

Gradec 18. aprila. Predloga o ustanovitvi in podpiranju nemškega ženskega učiteljskega v Mariboru je bila v deželnem zboru sprejeta. Proti sta govorila Žičkar in dr. Hrašovec. Prvi je rekel, da niso izpolnjeni predpogoji za ustanovitev zavoda, ker ni dovolila vlada prispevka. Predlagal je, naj se rajši dovoli šolskim sestram v Mariboru podporo, ki združujejo zasebno žensko učiteljsko. Dr. Hrašovec je imenoval predlogo brezobzirnost napram Slovincem. Za ustanovitev, oziroma subvencijo so govorili posl. Hofmann-Wellenhof, župnik Holzer in grof Lambeg.

Trst 18. aprila. Volilna borba v III volilnem razredu je velikanška. Včeraj je trajala volitev od 8 ure jutraj do 4. ure popoldne in je bilo oddanih 1793 glasovnic. Take udeležbe ni bilo še nikdar. Tudi danes je pritisk volilcev velikanski.

Dunaj 18. aprila. Danes ima ministrski svet sejo, v kateri se bavi z dispozicijami za povelikonočno kampanjo poslanske zbornice.

Dunaj 18. aprila. „Zeit“ trdi, da se je vojna uprava že odločila za uvedbo dveletnega vojaškega službovanja in da pride dotična predloga že v kratkem pred dunajski in pred peštanski parlament. Resničnost te vesti še ni potrjena, vendar je mogoče, da se poskusi s to koncesijo pomiriti ogrski parlament in rešiti brambno predlogo.

Dunaj 18. aprila. Ogrski ministrski predsednik Széll, ministra Fejervary in Vlasics ter predsednik ogrske poslanske zbornice grof Apponyi so prišli danes sem. Prišli so zaradi ogrske parlamentarne in politične krize, ki se mora te dni rešiti.

Dunaj 18. aprila. Kasacijski dvor je zavrnil pritožbo poslanca Schaalka proti obsodbi v znani aferi Wolf-Schalk v vseh točkah ter obsodbo potrdil.

Dunaj 18. aprila. Na Nižjem Avstrijskem, na Severnem Ogrskem in na Gornjem Štajerskem je sinoči in ponoči zapadel sneg. Dunaj izgleda kakor pozimi. Vihar je bil tako močan, da je pretrgal vse telefonske žice izvzemši na progah Dunaj-Brno in Dunaj-Ljubljana-Trst. Na Dunaju leži sneg pol metra visoko. Ponekod je ustavljen želez-

niški promet. Osební vlak iz Budimpešte je obitčal pri Neudorfu v snegu. Škoda na sadnem drevju je ogromna.

Inomost 18. aprila. Tu se je vršil velik nemški shod, ki se je izrekel proti utrkviziranju tukajšnjega vseučilišča in se izjavil, da se v Avstriji sploh ne sme ustanoviti italijanska pravna akademija.

Carigrad 18. aprila. Danes je odpotoval tukajšnji krvnik v Mitrovico, da izvrši smrtno kazen na morilcu konzula Šerbine.

Carigrad 18. aprila. Poveljstvo okrog Mitrovica in Prizrenda zbranih 35 turških bataljonov prevzame Šemsi paša.

Carigrad 18. aprila. Turška komisija v Ipeku ni mogla poveriti Arnavtov. Ti slej ko prej zahtevajo, da se ne smejo izvršiti nikake reforme. Turčija pa še vedno zatrjuje, da se bodo že iz lepa udali.

Gospodarstvo.

Kako povzdignemo govedorejo?

II.

Kar so za trgovca računске knjige, iz katerih bere škodo ali korist svojega gospodarstva, to je za živinorejca rodovnik: Omogočuje izogibanje napak pri parenju in odbiravanje prave ter dobre živine za plemenjenje.

Rodovnik je knjiga, v kateri ni zapisana le rodovina živinčeta, ki se ima uporabiti, ampak tudi dobre in slabe lastnosti cele rodovine in sicer lastnosti iz onih let, ko so se dale še z gotovostjo konstatirati. Vpisuje se tudi barva, telesnost, mera, teža itd. itd. Vknjižujejo se vsi važni dogodjaji hlevski, kakor: parenje, skotenje itd. Radi rodovnika treba na določene čase za poskušnjo molziti ter določevati vrednost in količino mleka. Skratka: Čim bolj je rodovnik natančen pa malenkosten, tem boljši je. Vsakako so pa jasnost, pregled, resničnost, a tudi popolnost njegove neobhodno potrebne lastnosti.

Na podlagi rodovnika lahko odbiramo goved za plemenjenje in rejo. Odbiranje je za zboljšanje živinoreje že samo na sebi necenljive vrednosti; kajti veliko je odvisno od dobrega ali slabega križanja. Ako zasledujemo v rodovniku več pokolenj, vidimo katere napake so živali stalenj podedovale, kakor tudi katere dobre lastnosti so imele. Na ta način vemo jeli imamo pred seboj dobro ali slabo živinčeto. Da to vemo, je neobhodno potrebno, osobito če nismo zredili teleta doma, marveč ga kupil v tuji nepoznani hiši. Od takega teleta ne moremo sicer nič zanesljivega vedeti z ozirom na njegovo sposobnost, posebno ako ni prodajalec vsesoki poštenjak. Le rodovnik je lahko zanesljiv; kajti dobre lastnosti, radi katerih smo si živinčeto kupili so se — kakor kaže rodovnik — skozi več rodov podedovale in so radi tega tako utrjene, da jih bodo tele v prihodnje zopet podedovalo. Razumljivo je torej, da pameten gospodar rodovnik visoko čišla. Le z njegovo pomočjo namreč ne redi živinčet na slepo, pač pa lahko ukrene to ali ono, da izvrši svoj načrt hitro in z malimi troški pa doseže kot pravi umetnik-zivinorejec zaželeni cilj: svoje govedo kvantitativno in kvalitativno toli zboljšati, da se ne bode bati nobene tuje konkurence.

Le na podlagi rodovnika recimo, izbiramo bike, ker nam isti edino zanesljivo omogoči lastnosti sistematično zboljšati, oziroma izrediti poljubne lastnosti. Ako hočemo n. pr. vzrediti rod z mastnim mlekom, bomo odbirali na podlagi rodovnika le potomce onih krav, ki so nam dajale vsaj nad povprečno količino mastnega mleka! Ako pa je bila naša živina premalo mastno-mlečna, izbrali si bomo bike iz drugega rodu, imajočega v obilni meri lastnosti, katere si želimo. Že malo bikov, imajočih v največji meri one vrline, katerih živali dosedaj niso imele, ali lastnosti, katere treba zboljšati, prenese izbornosti na veliko telet in tako zboljša cele rodove, tudi živino celih pokrajin. Ako se načrta strogo držimo, bomo bolj in bolj zboljšavali tolesnost pa lastnosti in jih tudi utrjevali. A to dosežemo le potom rodovnikov in sicer v primeroma jako kratkem času, tudi tekem 10 let. Ne smemo pa misliti, da bi se dal tak uspeh doseči le z rodovniki, marveč treba bi bilo tudi pridnega združnega dela, o katerem hočemo že še govoriti.

Rodovnik, oziroma odbiranje vpliva tudi zelo ugodno na živinoreje same. Kajti čim dragocenejše in boljše živinčeto smo si odbirali za plemenjenje, tem previdnejše in skrbnejše ga bomo tudi vzrejali. Kakor hitro poznamo vrline živinčeta, imamo poželjenje iste zboljšati. Tudi lažje in bolj z vneemo delujemo, če vidimo trud in pridnost dobro plačeno. (Dalje prih.)

Izjava.

Podpisana Avguština Hecl, dekan v Marnbergu in Josip Černko, župnik v Vuhredu, izjavljata, da so najina proti gosp. dr. Fr. Pikl, sedaj v Postojni naprejena očitanja in žaljenja zaradi katerih nas je on tožil, do cela neosnovana, in ga prosiva odpušdanja ter plačava vse stroške

Marnberg, 16 aprila 1903

Avguština Hecl s r.
dekan

Josip Černko s r.
župnik.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 18 aprila 1903

Naložbeni papirji.	Dunaj	Blago
4 1/2% majeva renta	100 75	100 95
4 1/2% srebrna renta	100 55	100 75
4% avstr. krona renta	101	102
4% zлата	121 60	121 80
4% ogrska krona	99 60	99 80
4% zлата	121 40	121 60
4% posojilo dežele Kranjske	99 75	—
4 1/2% posojilo mesta Spleta	100	—
4 1/2% Zadra	101	—
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	101 10	102
4% češka dež. banka k. o.	99 60	100 60
4% z. o.	99 70	100 60
4 1/2% zást. pis. gal. d. hip. b.	101 20	102 20
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	—	—
10% pr.	107 50	108 50
4 1/2% zást. pis. Innerst. hr	101	102
4 1/2% ogr. centr	—	—
4 1/2% deželne hranilnice	101	101 50
4 1/2% zást. pis. ogr. hip. b	100 3	101 35
4 1/2% obl. ogr. lokalne žel.	—	—
4 1/2% češke ind. banke	100	101
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98	99
4% dolenskih železnice	99 50	100 50
3% juž. žel. kup. 1/2	310 60	311 0
4 1/2% av. pos. za žel. p. o	101	102
Srečke.	—	—
Srečke od leta 1854	175	185
„ „ 1880/1	181	185 50
„ „ 1884	246	240
„ tizske	167	159 50
zemlj. kred. I. emisije	273	277
„ II.	272	277
ogrsko hip. banke	257 50	261 50
srečke a frs 100	40	92
„ turske	118 75	119 75
Basilijska srečke	19 10	20 10
Kreditne	44	438
Inomoške	84 25	8 25
Krakovske	74	78
Ljubljanske	70	75
Avstr. rud. križa	55 10	56
Ogr.	27	28
Rudolfove	71	75
Salcburške	75	79
Dunajske kom.	442	445
Debitne.	—	—
Južne železnice	46	47
Državne železnice	687	688
Avstro-ogrsko bančne del.	604	161 1/2
Avstr. kreditne banke	675	676
Ogrske	724	725
Živnostenske	262	263
Premogokop v Mostu (Brux)	682	684
Alpske montan	392 50	393 50
Praške želez. ind. dr.	167	167 8
Rima-Muranyi	485 50	486 50
Trboveljske prem. družbe	392	395
Avstr. orožne tovr. družbe	343	347
Češke sladkorne družbe	150	154
Valute.	—	—
C. kr. cekin	11 33	11 37
20 franki	19 06	19 09
20 marke	23 42	23 49
Sovereigns	23 94	24
Marke	116 92	117 12
Laški bankovci	95 20	95 40
Rubliji	252 50	253 50

Žitne cene v Budimpešti.
dne 17. aprila 1903.

Termin.	za 50 kg	K
Februca za april	777	777
„ oktober	743	743
„ april	673	673
Koruzza	601	601
„ maj	604	604
„ julij	599	599
Oves	599	599

5 vinarjev ceneje.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Resnoba K. darilo „kibicev“ pri Kendi 4 K 72 vin. z geslom:
„Igralec igra Kibic pa dá“.
— Gospica Rozika Papež v Smartnem pri Litiji 2 K, nabrano v hotelu pri Malovsu.
— Skupaj 6 K 72 vin. — Živel!

Za osirotele otroke udove Koprivo Gospica Tončka Torkar v St. Petru na Krasu 12 K, darovali: gg. Marija Sever 3 K, Ferdo Karis in Jože Magolič vsak po 2 K. Tončka Torkar, Marija Nadrah, Matija Karba, Jože Humar in Fran Stegu vsak po 1 K. — Presrečna hvala!

Po ceni in izredno dober je Haarmann & Reimer-jev vanilni sladkor
ki izpodirva dandanes vedno bolj prej rabljeni vanilin, ki ni samo prav drag, temuč tudi po svoji učinkovitosti dražljiv in zato škodljiv. Čisti vanilin, združen s sladkorjem, pa daje izborni okus vanilje, prekaša pa jo v svoji čistosti, izdatnosti in cenovnosti. Za peko in močnate jedi naj rabi vsaka gospodinja le Haarmann & Reimer-jev vanilni sladkor v malih izvirnih zavrtkih po 24 vin., kar je enako 2 kosoma vanilje. Izvrsno in zares priporočljivo blago se dobiva po vseh boljših špecerijah in delikatesnih trgovinah v Ljubljani in Kranju. (933-3)

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Mollo-vo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravi vpliva na mišice in živec krepilno in je zatorej dobro, da se prihva kopelimi. Steklenica K 1-90. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov prepat, označovan z varnostno znamko in podpisom 6 (10-6)

Gorečica, napenjanje, koltanje, glavobol, močno bitje srca, pomanjkanje spanja, začasno bruhanje

so po največ znaki obolelega želodčnega in črevesnega prebavljanja, katerega se ne sme kar prezreti. Za odstranitev ali ubranitev takega zla se priporoča, da se pije rogaški „Tempel-vrelec“, katerega tudi zdravniki predpisujejo proti temu. Rogaški „Styria-vrelec“ je močnejši in naj se ga samo perijodično uživa.

Zahtevajte

hogato ilustr. cen k pariškega blaga iz gumija, ki obsega čudovite novosti gratis in franko.

Zavod za izdelovanje blaga iz gumija
H. Schwarzmantel (734)
Dunaj I., Rothenthurmstrasse 16.

„Le Délice“

cigaretni papir, cigaretno stročnice.
Dobiva se povsod. (705-6)
Glavna zaloga: Dunaj, I., Predigergasse 5.

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

katera uradno dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, specijalit, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mosta. (206-13)

Meteorološko poročilo.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
17	9. zv.	726 1	12	sr. zahod	oblačno
18	7. zv.	727 2	42	p. m. zah.	oblačno
	2. pop.	728 9	77	m. zah.	pol. oblak.

Srednja večerajšnja temperatura 15°.
normala: 10°0. Mokrina v 24 urah: 157 mm.

Po božji sveti volji je preminul dne 16 aprila 1903 po noči ob 2 uri po daljšem trpljenju, previden s sv. zakramenti za umirajoče v starosti 83 let, gospod
Karl Beyschlag
bivši ravnatelj plinarne v Ljubljani.
Truplo se bo prepeljalo iz Monakovga v Ljubljano jutri v nedeljo, dne 19. aprila ob pol 6 uri popoldne in tukaj od južnega kolodvora na pokopališče k sv. Krištofu in tam v družinsko grobnico položilo.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi sv. Petra.
P. kojim se priporoča v blag spomin in pobožno molitev.
Ljubljana, 18. aprila 1903.
(1083) **Žalujoči ostali.**

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje povodom boleznimi in smrti moje preljube soproge, gospe
Marijane Michler
kakor tudi vsem udeležencem ki so počastili predragi ranjko s svojim spremstvom k zadnjemu počitku, osobito pa delavskemu pevskemu društvu „Naprej“ za tolažilno petje izrekam tem potom najsrčnejšo zahvalo. (1066)
Ljubljana, dne 17. aprila 1903.
Val. Michler.

Zahvala.

Za vsestranske dokaze priročnega sočutja ob času smrti in pogreba našega prerado promitulega soproga, oziroma očeta, svaka in strica, gospoda

Iv. Brandstätter-ja

vrtlarja in gostilničarja
izreka srčno zahvalo v prvi vrsti g. Spitzerju, dimnikarskemu mojstru in gosti ničarju za prijazen sprejem in postrežbo umrlega in vsem udeležencem pogreba za tako častno mnogoštevilno in tolažilno spremstvo nepozabnega pokojnika; posebnost se zahvaljujemo g. tovarnarju M. Samassa in vsem gospodom omenjenih tveč, gospodom pevcev za ganljive žalostinke in darovalcem krasnih vencev, sploh vsem in vsakemu posebej, ki so z nami sočustvovali ob tem bridkem času in izkazali ranjkemu zadnjo čast. Bog plačaj vsem stotero, dragemu po kojniku pa bodi zemljica lahka in trajen spomin. (1081)
Ljubljana, dne 15 aprila 1904.
Žalujoča rodbina Brandstätter.

MATTONI-JEVA GIESSHÜBLER

alkalična kiselica
najboljša namizna in okrepčujoča pijača
preskušena pri kašlju, vratnih boleznih, želodčnem kataru ter pri kataru v sapilih. (79-2)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Epilepsija.

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih nervoznih boleznih, naj zahteva brošuro o tem. Dobiva se brezplačno in poštne prosto v Schwaben-Apotheke, Frankfurt a. M. (2135-33)

Lepo stanovanje

se odda stranki brez otrok **takoj** radi odhoda iz Ljubljane. 2 sobi s kuhinjo in pritlikinami za 305 K cenin.
Prodaj tudi po nizki ceni **sobno opravo.**
Adolf Dobrovolny
(1079-1) Florjanske ulice 23. II. nadstr.

Nesrečni so kilavi

ker ne vedo, da jih od 1000, 900 brez operacije ozdravi
Poskus proti znakm.
Mnogobrojna zahvalna pisma.
R. Köhler
DUNAJ V., Zeuggasse 1.
20 vinarjev tajno.

Foulards-svila

v lepo izdelanih vzorcih od K 1-20 dalje in svileni blago vsake vrste v nedosežni izbiri po najnižjih engros-cenah na metre ali za obleko skupaj, razpošilja na zaščitne poštne in carine prosto. Vzorci zastoj. Pismena pošta 25 vin.
Tovarniška zveza za svileni blago
Adolf Grieder & Comp., Zürich N. 10.
Kraljevi dvorni zalagatelj. (Švica.) 2 (14-2)

Razglas.

Dražba novega šolskega poslopja v Ratečah
za vsa stavbna dela se bode vršilo dne **24. t. m. dopoldne ob 12. uri** pri županstvu v Ratečah. Načrti z stavbnimi pogodbami so ravnotam razpoloženi v pogled.
Županstvo Rateče.
(1056)

Jože Pintbach,
župan.

Imam večjo zalogo
VOZOV
vseh vrst. 1077
Vozove izdelujem tudi po najnovejši dunajski in pariški modi
Fran Wisjan, v Ljubljani, Rimska cesta št. 11.
izdelovalec vozov

+ Suhi +

slabotni dobé čudno lepe, polne telesne oblike po kratki rabi moje **hranilne meke „Käthe“** (postavno zajamčeno). Dame dobé bujne prsi Zanesljiv učinek, ni sleparija, strogo rečno, mnogo zahvalnih pisem. Cena kartonu gl. 125 po poštni nakaznici ali proti poštenu povzetju, z navodilom o uporabi. (790-5)
Kosm.-higij. zavod mdm. Katarina Menzel, Dunaj, XVIII., Schullgasse 3.

Službe iskajoci

pred vsem pa kuharice, sobarice, odgojiteljice, natakarice dobijo takoj v Ljubljani ali izven **trajajoče službe** po posredovalnici služeb in stanovanj
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6 (1076)

Danes, v soboto, dne 18. aprila, **zadnjič razstavljen:**
Peto potovanje po **Rimu.**
Znamenitosti Rima in okolice so razdeljene na 12 raznih serij. Tudi na svetovni razstavi v Antverpeni je bila odlikovana „Mednarodna panorama“ na razstavah v Čikagu in Antverpeni pa je bila obdarovana.
Od nedelje, dne 19. aprila do vseh dne 25. aprila:
Drugo potovanje po **ISTRI.**
Slikovita Opatija, Voloska, Kastaviti.
Istra je razdeljena v tri različne cikle.
Otvorjeno vsak dan od 9. do 12. dopoldne in od 2. popoldne do 9. zvečer. (1071)

Sube kranjske klubise

razpošilja
po K 2-60 kilogram
Edmund Kavčić
v Ljubljani. (11-87)

Išče se za večjo manufakturno komptoirist

z lepo pisavo, zmožen popolnoma slovensčine in nemščine. Prednost imajo oni, ki so že delovali na enakem mestu. (963-3)
Kje? pove uprav. „Slov. Narod.“

Sprejme se izurjen čevljarski pomočnik

ki je več zgorajega dela ter zmožen za poslovanje. Eventualno bi prevzel popolnoma mojo obrt, ki ima dobre naročnike. **Valentin Tončič**
(1050-3) čevljarski mojster v Idriji.

Jutri v nedeljo, dne 19. aprila vrši se

zabava s plesom

v gostilni (2083)
„pri Majarončku“
Vodmat — Ljubljana.
Točijo se pristna vina vsake vrste, kupljene naravnost od vinogradnika. Dobijo se gorka in mrzla jedila in najboljša domača šunka. Toči se tudi punčigamsko marčno pivo.
K obilni udeležbi vabi
Jernej Jelenič.

L. LUSER-jev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstvo proti kur-746) jlm očesom, žuljem itd.
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Za hte-
vaj
Luser-jev obliž
za turiste
K 1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardet-
schlager, J. Mayr, G. Pic-
coll, V. Kranj, K. Savnik.

V Šoštanjski okraj!

Najlepši in najugodnejši kraj za letoviščarje je Šoštanjski okraj zlasti Šaleška dolina. V obeh trgih, Šoštanj in Velenje, dobi se mnogo stanovanj za posamezne osebe in za družine. Tudi po vaseh kakor: Družmirje, Šalek, Selo Zavodne, Topolšica, Šmartno na Paki, itd. so posamezna stanovanja na razpolago. Cene stanovanjem in hrani so jako nizke. Zdravstveno stanje je izborno. Zrak je svež in čist. Gozdov za sprehode je na obilo in povsod v bližini.
Tukaj poskusite slavnih letoviščarjev jedno poletje ali vsaj nekaj tednov v bodočem poletju preživeti, ne bode vam za to žal, nasprotno bode gotovo vsaki sklenil: „Tukaj sem pridem še drugo leto“ (926-3)
Natančnejša poasnila daja
„Olepševalno društvo v Šoštanju“.

2 učenca

se sprejmeta v trgovino 10443
M. Spreitzer v Ljubljani.

Za 1. avgust se odda
v novozgrajeni hiši v Sodnijskih ulicah
še nekaj stanovanj
z dvema, tremi, 4 in 6 sobami, porabno eventualno za pisarne in trgovine.
Izve se pri kamnoseku Vodniku v Ljubljani. (1080-1)

Stenografa

sprejme pisarna
dr. Krisper in dr. Tominšek
s 1. majnikom.
Ponudbe z uvozom pisave na psarno. Plača po dogovoru (1049-3)

Edmund Kavčić

v Ljubljani. (11-87)

Išče se za večjo manufakturno komptoirist

z lepo pisavo, zmožen popolnoma slovensčine in nemščine. Prednost imajo oni, ki so že delovali na enakem mestu. (963-3)
Kje? pove uprav. „Slov. Narod.“

Sprejme se izurjen čevljarski pomočnik

ki je več zgorajega dela ter zmožen za poslovanje. Eventualno bi prevzel popolnoma mojo obrt, ki ima dobre naročnike. **Valentin Tončič**
(1050-3) čevljarski mojster v Idriji.

Jutri v nedeljo, dne 19. aprila vrši se

zabava s plesom

v gostilni (2083)
„pri Majarončku“
Vodmat — Ljubljana.
Točijo se pristna vina vsake vrste, kupljene naravnost od vinogradnika. Dobijo se gorka in mrzla jedila in najboljša domača šunka. Toči se tudi punčigamsko marčno pivo.
K obilni udeležbi vabi
Jernej Jelenič.

L. LUSER-jev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstvo proti kur-746) jlm očesom, žuljem itd.
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Za hte-
vaj
Luser-jev obliž
za turiste
K 1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardet-
schlager, J. Mayr, G. Pic-
coll, V. Kranj, K. Savnik.

200 do 400 kron na mesec

banko zastavljajo osebe vsakega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez ka- pitala in rizike a prodajo zakonito dovo- ljenih državnih papirjev in srečk. — Poudarba na: Ludwig Österreich, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (719-6)

Vina!!

Prisna

štajerska gorska vina

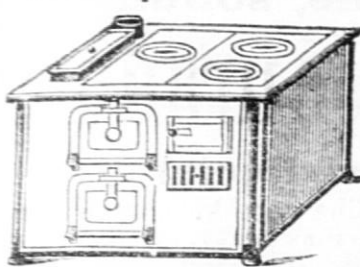
razpošilja od 14 kr. višje

Ivan Wouk v Poljčanah.

Iz prijaznosti vsprejema naročila in daje pojasnila gospod (975-4)

Ivan Belič, gostilničar
Ljubljana, Dunajska cesta št. 6.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinj- stva, ekono- mije i. t. dr. v vsakršni iz- peljavi. Že 30 let so najbolje priznana. Pri- znana tudi kot najboljše in naj- tršeje izdelke. Največja prihranitev goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Cenik in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani znamki. 852-7)

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wien 13, Gorenje Avstrijsko.

Ogrsko

ščobno črnilo

stano in mehko zaradi svoje maščobne stvori priljubljeno in izvrstno črnilo za usnje, popolnoma neškodljivo in naredi isto mehko in nepremočljivo. Že pri lahkem krtačenju ustvari usnjo trajen globoko črn lesk. Priporoča tovarna za črnilo in kemične produkte

C. CÍSAŘ

Gorica. (1059)

Tovarniška zaloga
Ljubljana, Kolodvorske ulice
št. 26.

Redka prilika!

450 kom. za samo 1 gld. 75 kr.

I prekrasno pozlačena ura s 3letnim jam- stvom, s pozlačeno verižico, 1 prima usnjat portmoné, 1 lep moški prstan z imitiranim lahkim kamenom, 1 ff žepni nož, 1 prsna igla z imitiranim dragim kamnom, 1 garnitura manjših in srajčnih gumbov iz double- zlata, 1 žepno toaletno zrcalce, 5 mičnih ša- livnih predmetov, ki vzbujajo veliko smeha, 1 pat niklasti tintnik, 25 elegantnih do- pisnih predmetov, 1 elegantna pariška broža za dame, 1 par boutonov z imit. briljanti (srebrni kavliji), prav dobro ponarejenimi, in še 350 raznih predmetov za domačo in navadno rabo, gratis. Teh mičnih 450 pred- metov z ura, ki je sama tega denarja vredna, velja proti poštnemu povzetju samo 1 gld. 75 kr. Le kratak čas se doba pri dunajski Grand-filijalki

Alex. Jungerwirth

v Krakovu št. 996. (1051)

Opomba: Za neugajajoče se vrne denar.

Tovarna pečij

in raznih prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

v Ljubljani, Trnovo, Opekar- ska cesta, Veliki Stradon 9

priporoča vsem zidar- skim mojstrom in stav- benikom svojo veliko zalogo

najmodernejših pre- šanih ter barvanih prstenih

pečij

in najtrpežnejših

štedilnih ognjišč

lastnega izdelka, in sicer rujavih, zelenih, modrih, sivih, belih, rumenih itd., po naj- nižjih cenah.

Ceniki brezplačno in pošt- nine prosto. (16-16)

AVGUST REPIC

sodar

Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne

sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Pri nakupovanju

— suknenega —
in manufakturnega
— blaga —
se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Pariski moderci!
Spređaj ravna oblika, ne tišči na želodec.
priporoča v največji izbi
Flojzij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnica:
Igriske ulice št. 8.

Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, sil- karje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove podo, karbolineja itd.

Posebno priporoča v slav. občinstvu najnovejše, najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje sobnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporoča se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rečno in fino po najnižjih cenah.

Frid. Hoffmann

urur

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo

vseh vrst

žepnih ur

zlatih, sre- brnih, iztule, jekla in nikla

kakor tudi stenskih ur,

budik in sa- lonskih ur,

vse samo do- bre do

najfiniješe kvalitete po

nizkih cenah.

Novosti

v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Žrebanje dne 5. maja 1903.

Glavni dobiček:

Promese k zemelj. kredit. srečkam l. em. à K 5.— K 100.000

(1084) „Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani.

Hotel „St. Peter“ v Št. Petru na Krasu.

Omnibus | **Prenočišče**

pri vsakem vlaku brezplačno. | postelje 1 K 20 h do 2 K.

Vozovi

kakor: landauer, koleslji ter vozovi za prevažanje prtljage na vse strani z 1 ali 2 konjema. (1057-1)

Dobra kuhinja. | Plzensko pivo.

Lastnik: **Fran Geržina.**

Žrebanje že v četrtek!

Glavni dobiček

kron **40.000** kron

Srečke za grejalnice (Wärmestuben)

po 1 krono

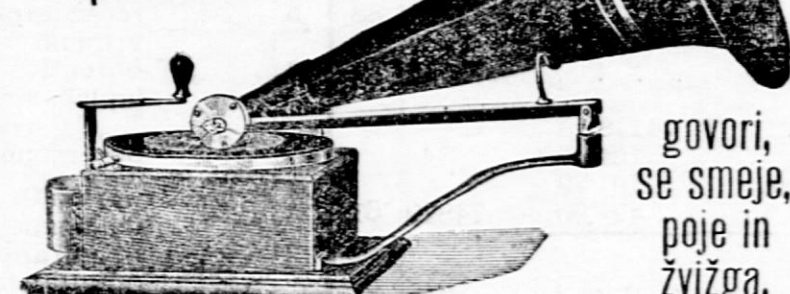
priporoča 810-14)

J. C. Mayr v Ljubljani.

Vsi dobitki se izplačajo od založnikov v gotovini po odbitku 10%.

Jako zabavni

koncertni aparati s ploščami.

govori, se smeje, poje in žvižga.

Aparat kakor kaže podoba stane 75 K.

Večji aparati, kakor tudi automati za gostilničarje do 240 K. (732-13)

Prodaja tudi na obroke.

Velika izbira

gramofonskih plošč.

Zamenjava starih plošč.

• Ceniki zastoj. •

RUDOLF WEBER

urur v Ljubljani, Stari trg št. 16.

Razprodaja.

Dne 28. aprila t. l. ob pol 10. dop.

razprodajal bode

Matija Hočevar

v Ponikvah

(1075)

hiše in posestvo.

Kupci so uljudno vabljeni.

Št. 8156

Razglas.

(1074-1)

Komisijonelna klasifikacija konj, katera se vrši po izvrševalnih dolo- čilih k zakonu o stavi konj z dne 16. aprila 1873 zopet letos, se bo vršila, glasom razpisa c. kr. deželne vlade z dne 18. februarja 1903, št. 3793, za mesto Ljubljano dne 4. 5 in 6 maja t. l. in sicer na trgu pred šempetersko vojašnico po nastopnem redu:

Dne 4. maja t. l.,

a) ob 9. dopoldne za II. okraj (Št. Jakobski del);

b) ob 10. dopoldne za III. okraj (dvorni del).

Dne 5. maja t. l.,

a) ob 9. dopoldne za IV. okraj (kolodvorski del).

Dne 6. maja t. l.,

a) ob 9. dopoldne za I. okraj (šolski del);

b) ob 1/2.10. dopoldne za V. okraj (predkraji: Hradeckega vas, Dolenjska cesta, Hauptmanca, Illova, Karolinska zemlja, Črna vas);

c) ob 10. dopoldne za Vodmat;

d) ob 1/2.11. dopoldne za vse one konje, ki so bili 4. in 5. maja zadržani.

Tega reda se je strogo držati. Dohod k nabornemu prosloru je od šempeterskega mostu ob drevju za Ljubljano, odhod pa med vojašnico in deželno bolnico.

V obliju označenega kraja ni dovoljeno voz puščati. Ako bi ne bilo mogoče pripeljati kakoga konja o pravem času k ogledu, je vzrok nazna- niti mestnemu magistratu ali pa komisiji.

Za konje, ki so oproščeni predstave in za žrebete, katera v tekočem letu ne izpolnejo četrtega leta, prinese bo v smislu §. 7. ministrske naredbe z dne 18. marca 1891, št. 35 drž. zak., spridevalo, izdano po dveh lastnikih konj, kojih konji se predstavijo, katero navaja razloge oprostive.

Lastniki konj se opozarjajo, da je vse izpremene, ki se dogode v času med naznanitvijo in pa med klasifikacijo konj, t. j. od 20. aprila do vštete 6. maja, naznaniti mestnemu magistratu.

Za popisovanje konj in voz vroče se posestnikom posebni popisov- valni listi, katere je, vestno izpolnjene, vrniti magistratnemu ekspeditu vsaj do 21. aprila t. l.

Iz opazk na listih je razvidno, kateri konji so oproščeni vsakoletne naznanitve, in kateri od predstave h klasifikaciji.

Lastniki konj, ki opuste pravočasno naznanitev ali predstavo svojih konj in se ne morejo dovolj opravičiti, se kaznujejo v smislu ministrskega ukaza z dne 30. septembra 1857, drž. zak. št. 198 z globo do 200 K, ali z zaporem do 20 dni; poleg tega pa morajo plačati vse stroške poznejše klasifikacije.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 5. aprila 1903.

Iščem dobro vpeljeno

gostilno

v in izven Ljubljane.

Avguštin Zajec, 1029-3

gostilničar, Ljubljana, Rimska cesta 4.

Hiša

z nekoliko polja in gozda tik državne ceste Kranj Kokra, kjer je že nad 100 let gostilna s starimi pravicami, žganje- toč i. d., pekarija in trgovina z meša- nim blagom se da v najem ali z vsemi obrti, ali posamezno. Tudi na račun za več let. Eventuelno se tudi proda pod zelo ugodnimi pogoji. Po- sebno priporočljivo za začetnike.

Več pove lastnik (1060-1)

Peter Alešovec

Tupaišče nad Kranjem št. 26.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre- deluje stare samokresnice, vsprejema vsako- vrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušo- valnici in od mene preskušene. — Ilustra- (22) vasi ceniki zastoj. (16)

Ure

srebrne in zlate žepne, sto- ječe in stenske, budilke itd. povsem nove z Dunaja,

prodaje se radi odpotovanja

za polovično ceno.

Sv. Jakoba trg št. 8, Ljubljana.

Hotel Kolbeck „Zur Linde“

DUNAJ X., Laxenburgerstrasse 19
tik južnega in državnega kolodvora.
Postajališče elektr. cestne želez- nice na vse strani.

Fina meščanska, novo opremljena hiša.

Elektr. razsvetljava, kopalnica, cene zmerne. Postrežba in razsvetljava se ne računa posebej. 791-5

Fran Kolbeck, hotelir.

Posojilnica v Logatci

registrovana zadruga z omejenim poročtvom

vabi častite zadrugnike k

rednemu običnemu zboru

ki bode

dne 26. aprila t. l.

ob 1/2.3. uri popoldne

v posojilnični pisarni v Dol. Logatci.

Vsporedi

1. Poročilo in računski sklep za leto 1902.
2. Odobrenje računa in razdelitev dobička.
3. Volitev ravnateljstva in nad- zerstva.
4. Predlogi in nasveti zadrugnikov.

V Dol. Logatci, 17. aprila 1903.

(1073) **Ravnateljstvo.**

Ženitna ponudba!

Inteligenten mladenič, srednje starosti, solidnega in čednega za- držanja, mirnega značaja in krotke volje, varčen gospodar, premore nekaj gotovega denarja, se želi se- znati in poročiti z dekletom ali vdovo brez otrok, ki bi imela svojo obrt ali bi hotela isto pričeti. Brez- imna pisma se ne sprejemajo, stroga molčečnost zadržana. Ponudbe pod »Modra vijolica« poste restante Ljubljana. (954)

FR. P. ZAJEC
Ljubljana
Stari trg št. 28
urar, trgovec z zlat-
nino in srebrnino in z
vsemi optičnimi
predmeti.
Nikelnasta remontoar
ura od gl. 1-90.
Srebrna cilind. rem.
ura od gl. 4-—.
Ceniki zastoj in franko.

MODERCE
natančno po životni meri za vsako starost,
za vsaki život in v vsaki faconl

Skladišče za modno blago, pozamen-
trije, trakove, čipke, svileno blago,
priporočila
HENRIK KENDA
v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša postrežba
za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate in
potrebščine, kirurška obve-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcije, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega ruma in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, encijan, kolmož,
krmlino apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
— Drogerija —
Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Klobuke
najnovejše facone
priporočila po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.

Anton Presker
krojatelj in dobavitelj uniform avstrij-
skega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporočila svojo veliko zalogo
gotovih
oblek za
gospode in
dečke,
jopic in
plaščev
za gospe,
nepre-
močljivih
havelokov
i. t. d.
Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Od e. kr. finančnega
ministrstva imeno-
vano priglaševališče
za konverzijo 4-2%
obveznic skupnega
državnega dolga

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA
LJUBLJANA
Špitalske ulice št. 2.

preskrbuje
konverzijo
Skupne rente
(2975-58) brez kacic
troškov.

Nobene kile več!
10.000 kron nagrade
temu, ki pri uporabi mojega navodila kile popolnoma ne ozdravi.
Najvišje priznanje, tisoče zahvalnih pisem. Zahtevajte sešitke zastoj od
Dr. M. Reimanns, Valkenberg 73I (Holandija).
Ker je inozemstvo, pisma 25 h, dopisnice 10 vin. (1063-1)

Dobro vpeljana
gostilna
v Trebnjem na Dolenjskem se
odda s 1. julijem ali pa pozneje
v najem. (1054-2)
Vpraša naj se pri Fr. Zurc, Trebnje.

Računski zaključek
„Glavne slovenske hranilnice in posojilnice“
reg. zadruga z neomejeno zavezo
v Ljubljani
za upravno leto 1902.
Denarni promet.
od 1. januarja 1902 do 31. decembra 1902 = K 11,025.035-08.

Prejemki.			Izdatki.		
	K	v		K	v
1 Gotovina dne 31. decembra 1901	12130	88	1 Račun deležev:		
2 Račun deležev:			izplačano	200	—
vplačano	420	—	hranilnih vlog:		
3 „ hranilnih vlog:			dvigljeno	933933	36
vloženo	1156073	23	3 „ posojil:		
4 „ posojil:			izplačano	2603845	26
vrnjeno	2434878	32	4 „ naloženega denarja:		
5 „ naloženega denarja:			vloženo	846812	18
dvigljeno	844531	88	5 „ reescompta:		
6 „ reescompta:			vrnjeno	1094563	36
prejeto	998356	36	6 „ obresti:		
7 „ obresti:			izplač. hranilnih vlog . . . K 10064 12		
prejete obresti posojil . . . K 74148 13			„ reescompta . . . „ 7828 20		
„ zamudne obresti . . . „ 124 86			povrnjene . . . „ 186 68	18079	—
„ naloženega denarja . . . „ 101 72			7 „ upravnih stroškov:		
„ rezerv. zaklada . . . „ 474 90	74849	61	izplačano	10616	18
8 „ upravnih stroškov:			9 „ inventara:		
vplačano	3612	39	dokupljeno	1181	—
9 „ doneskov rezervi:			10 „ prehodnih zneskov:		
vplačano	321	49	izplačano	98	—
10 „ prehodnih zneskov:			11 „ nagrad:		
vplačano	119	28	izplačano	350	—
11 „ inventara:			12 „ davkov:		
odprodano	180	—	izplačano	1258	18
			dividende:		
			izplačano	756	—
			Gotovine dne 31. decembra 1902	13780	92
	5525473	44		5525473	44

Račun dobička in izgube.

Dobiček.			Izguba.		
	K	v		K	v
1 Račun obresti:			1 Račun obresti:		
prejete obresti posojil	74148	13	izplačane obresti hranilnih vlog	10094	12
v l. 1901 za 1902 prejete posojila	7328	76	kapitaliz.	37175	07
za l. 1902 zaostale obresti	8202	61	za l. 1903 predpl. posoj.	7050	10
obresti naloženega denarja	101	72	plačane obresti reescompta	7828	20
zamudne obresti	124	86	v l. 1901 za 1902	1741	33
za l. 1903 plačane obresti reescompta	783	30	v l. 1902 za 1901 prejetih obrestij posojil	7875	09
2 „ upravnih stroškov:			povrnjene obresti	186	68
povrnjeni	3612	39	2 „ upravnih stroškov:		
predplačano za l. 1903	532	67	potrošeno	10616	18
			v l. 1901 za 1901 predplač.	506	67
	94834	44	3 „ inventara:		
			10% odpis	220	10
			4 „ davkov:		
			izplačano	1258	18
			5 „ izgube in dobička:		
			čisti dobiček	10312	72
				94834	44

Bilanca za leto 1902.

Aktiva.			Pasiva.		
	K	v		K	v
1 Račun blagajne:			1 Račun deležev:		
stanje dne 31. decembra 1902	13780	92	stanje glavnih deležev dne 31. dec. 1902	12600	—
2 „ posojil in escompta:			„ posl. deležev 31. dec. 1901 K 2655 —		
stanje dne 31. dec. 1901 . . . K 1167044 —			prirastek v letu 1902 . . . „ 220 —		
prirastek v letu 1902 . . . „ 168966 94			2 „ stanje posl. deležev dne 31. dec. 1902	2875	—
3 „ naloženega denarja:			hranilnih vlog:		
stanje dne 31. dec. 1901 . . . K 7408 77	1336010	94	stanje dne 31. dec. 1901 . . . K 885538 28		
prirastek v letu 1902 . . . „ 2280 30			prirastek v l. 1901 . . . „ 222139 87		
4 „ stanje dne 31. decembra 1902			v l. 1902 pripisane obresti . . . 37175 07		
stanje dne 31. dec. 1901 . . . K 1200 —	9689	07	3 „ reescompta:		
prirastek . . . „ 1001 —			stanje dne 31. dec. 1901 . . . K 279084 15	1144853	22
10% odpis . . . „ 220 10			odplačano v l. 1902 . . . „ 96207 —		
5 „ stanje dne 31. decembra 1902			4 „ rezervnega zaklada:		
stanje dne 31. dec. 1901 . . . K 8202 61	1980	90	stanje dne 31. decembra 1901 K 2138 10		
„ 1903 predpl. obr. reescept. . . 783 30			dotacija v l. 1902 iz l. 1901 . . . 7360 14		
6 „ upravnih stroškov:			doneski v l. 1902 . . . „ 321 49		
za l. 1903 predplačani . . . „ 532 67	9885	91	obresti . . . „ 474 90		
7 „ prehodnih zneskov:			stanje dne 31. decembra 1902	10294	63
stanje dne 31. decembra 1902	40	—	5 „ obresti:		
	1371020	41	za l. 1903 predplač. obr. posojil	7050	10
			6 „ prehodnih zneskov:		
			stanje dne 31. decembra 1902	157	59
			7 „ dobička in izgube:		
			stanje dne 31. decembra 1902	10312	72
				1371020	41

Dr. Matija Hudnik l. r. predsednik.
Anton Putrich l. r. podpredsednik.
Josip Čad l. r. **Josip Maček** l. r. **Elija Predovč** l. r. **Josip Turk** l. r.
Jakob Zalaznik l. r. upravni svetniki.
Pregledali in v redu našli:
Robert Pollak l. r. **Ludvik Štricolj** l. r.
Alojzij Lavrenčič l. r. **Leo Rogl** l. r. tajnik. **Franjo Kniflic** l. r. knjigovodja. 1069

Aparati za lotanje.
Najboljši izdelek.
Gerson Boehm & Rosenthal
tovarna za svetilke in kovinske tvarine
DUNAJ XX 2
Donau-Eschingenstr. 20.
Katalogi gratis in franko.

Spretno, solidno
potovalne uradnike
(akviziterje)
za vse zavarovalne stroke vsprejme
proti visoki proviziji, sčasoma tudi
s stalno plačo, tukajšnji glavni zastop
stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tu-
zemske zavarovalnice.
Lastnoročno pisane ponudbe naj se po-
šiljajo pod: „akviziter 25“ upravništvu
„Slov. Naroda“.
(608-21)

Jako dobro, belo in
rdeče, novo
Vino
lastnega pridelka, iz najboljših leg
prodam po jako ugodnih cenah.
Anton Laurinšek
Trška gora, Krško. 1046
Reflektantom pošiljam na zahtevo vzorce

Ženitna
ponudba.
Mlad, inteligenčen trgovec, prijazen
zunajnosti, soliden ter moškega značaja
z dobro idočo trgovino na Gorenjskem,
kraj, kjer so tudi e. kr. uradi, išče mo-
dernim polom radi pomanjkanja znanja
gospodično, staro od 18 do 22 let, dobre
izveščane v gospodinjstvu in trgovsko
obraženo z nekoliko premoženjem.
Samo resne, s sliko vpslane po-
nudbe sprejema upravništvo „Sl. Naroda“
pod naslovom: „Srečolovec“. (1025-—)
Veščna diskrecija se jamči, ter se
slučaju neugodne ponudbe slika vrne.

Suchard
MILKA
čokolada iz čiste sme-
tane v tablicah in zvitihi.
Smetane jako bogata
mlečna čokolada.
Najnovejša iz svetovnoslavne
tovarne za čokolado.
PH. SUCHARD.

Josip Reich

parna
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

Optični zavod J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja
monogramov
za zaznamovanje perila.

Zaloga
grammophonov
ki igrajo izrečno močno in natančno.

Stari trg 21. Glavni trg 6.
Vegove ulice 12.

Pekarija in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Prodaja moke
in raznovrstnih živil.
Prodaja drv in oglja.
Stari trg 32.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg
tik glavne prodajalne
na voglu).

Največja zaloga

klobukov

najnovije fačone.

Nizke cene.

Prodaja na drobno in debelo.

Ceniki brezplačno.

Avgust Agnola

Ljubljana
Dunajska
cesta 13.

Velika
zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilnik,
zrcal,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah.

Zahtevajte pri nakupu Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je ~~z~~ **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno.
Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel
vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

VARSTVENA ZNAMKA.

Dobiva se povsod!

VABILO na XXII. OBČNI ZBOR

„Kmetске posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani“

registrovane zadruge z neomejenim poroštvom

kateri se bode vršil

dne 30. aprila 1903. leta ob 2. uri popoldne
v združni pisarni na Marije Terezije cesti št. 1.

DNEVNI RED:

- 1.) Nagovor ravnatelja.
- 2.) Poročilo blagajnika in tajnika.
- 3.) Poročilo nadzorstva ter dati absolutorij za prete-
čeno upravno letno dobo.
- 4.) Odobrenje letnega računa.
- 5.) Volitev:

- a) ravnatelja,
- b) blagajnika,
- c) kontrolorja,
- d) 2 namestnikov,
- e) treh članov v nadzorstvo.

V Ljubljani, dne 17. aprila 1903.

(1068)

Bilanca

Aktiva.			za upravno leto 1902.			Passiva.		
1	Račun	blagajne:		1	Račun	deležev:		
2	"	Gotovina dne 31. decembra 1902 . . .	137404 39	2	"	Stanje glavnih deležev 31. decembra 1902 = 100 à K 200— . . .	20000	
3	"	denarnih zavodov:		3	"	Stanje opravičnih deležev 31. decembra 1902 = 124 à K 10 — 1485 à K 2 . .	4210	—
4	"	Stanje 31. decembra 1902	6200 —	4	"	reservnega zaklada:		
5	"	vrednostnih listin:		5	"	Glavni rezervni sklad 31. dec. 1902	41528	24
6	"	Stanje 31. decembra 1902	6200 —	6	"	Posebni rezervni sklad 31. dec. 1902	27637	19
7	"	posojil:		7	"	pokojninskega zaklada:		
8	"	a) na hipoteke K 2.522.720-35		8	"	Stanje 31. decembra 1902	5591	90
9	"	b) na menice " 518.587-69		9	"	hranilnih vlog:		
10	"	c) na zastavna pisma 19.000—		10	"	Stanje 31. decembra K 4.140.019-52		
11	"	d) v tekočem računu 313.300—	3373608 04	11	"	Kapitalizovane obresti 158.058 05	4298077	57
12	"	prehodnih zneskov:		12	"	obresti:		
13	"	Stanje 31. decembra 1902	3652 63	13	"	Za leto 1903 predplačane obresti . . .	10492	47
14	"	inventara:		14	"	izgube in dobička:		
15	"	Stanje 31. decembra 1902 po 10% odbitku	1097 18	15	"	Cisti dobiček za leto 1902	18460	45
16	"	obresti:						
17	"	Zastale obresti posojil	62731 66					
18	"	nepremičnin:						
19	"	Združni dom	60758 59					
20	"	Hiša v Strelških ulicah št. 2	27000 —					
			4425997 82				4425997	82

Rimski vrelec
 nepreocen pri obistnih in mehurnih bolečinah ter pokvarjenem prebavljenju, priznana slatina za otroke. Pravo naravno natočena, velicina namizna voda.
 Alpsko zdravilišče in letovišče Rimski vrelec (Römer-Quelle).
 Postaja Guštanj (juž. žel.), pošta Kottelach, Koroško. (925-3)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Invod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda). — Praga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Irl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Paris, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru. Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovec, Monakovega. Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla, čez Selzthal in Inomosta, Solnograda. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne in ob 6. uri 10 m zvečer. (4)

Mehanik Ivan Škerl
 stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
 šivalni stroji po najnižji ceni.
 Blekile in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.
 Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST
 Ljubljana
 Židovske ulice 4.
Velika zaloga obuval
 lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.
 Vsakršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. — Pri zunanjih naročilih blagovni naj se vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove
 ključavničarstvo
 Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
 priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
 najpriprostejših kakor tudi najfinjših, z žolte medjo ali meringom montiranih za obklade z pocinčami ali kahlami. Popraviljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvršijo.

Alojzij Kracmer
 prodaja in izposojevalnica
 glasovirjev in harmonijev
 Ljubljana Sv. Petra cesta 6.
 Največja zaloga glasbenega crodja.
 Lastna delavnica za popraviljanje.
 Zastopnik c. kr. dvornega in komornega tovarnarja glasovirjev:
K. Kösendorfer.
 Ubirotec glasovirjev v glasbenih zavodih „Glasbena Matica“ in „Fitharmonično društvo“ v Ljubljani

Ostanki
 za polovico cene
Sukneno blago
 za moške obleke
 po najugodnejši ceni
 priporoča
R. Miklauc
 Ljubljana
 Špitalske ulice št. 5.

L. Mikusch
 tovarna dežnikov
 Ljubljana, Mestni trg

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
 registrirana zadruga z neomejeno zavezo
 v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1
 obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %
 brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.
 Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne.
 Poštnega hranilničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

V novi stavbi
 v Predilnih ulicah
 se oddajo za avgust-termin elegantna, svetla in suha
stanovanja
 s 3 in 4 sobami, kopalnimi in poselskimi sobami z vso prtilkino (prostorne podstrešne stanice) balkon in hodnik za čiščenje, upeljana električna razsvetljava in poraba dvoriščnega parka.
 Več se izve vsak dan od 11. ure dopoldne do 4. ure po poldne pri **Frideriku Stark**, Bleiweisova cesta št. 20, III. nadstropje, levo, ali pa v pisarni gosp. **F. Supančič-a**, Rimska cesta št. 20. (360-4)

M^c. Cormick Harvesting Machine Company
 (Tovarna za stroje za žetev v Čikagi)
 J. E. Knecht, ravnatelj. Budimpešta, V., Váci-ut 30.
 Izdelki: snopovni vezači, „Daisy“ stroji za žetev, stroji za košnjo, grablje za seno, zavorni aparati, „Manilla“ moivoz za snope.
 Zastopnik: **Maks Jelovšek na Vrhniki.**

Tovarna pohištva J.J. NAGLAS
 v Ljubljani
 Založena 1847.
 Založena 1847.
 Turjaški trg št. 7 Trnovski pristan št. 8-10
 priporoča po najnižji ceni:
 oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Pozor!
 Priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovjših vrste, revolverjev i. t. d., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na
trocevne puške
 katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.
 Ker se pečam samo z izdelovanjem crodja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče popravila in poprave točno, solidno in najceneje.
 Z velespoštovanjem
Fran Sevcik
 puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.
 Ilustriran cenik se pošilja na zahtevo zastopnj.

Staroslavno žvepleno kopališče na Hrvatskem
 Železniška postaja **Varaždinske toplice** Pošta in brzovaj
 ob zagorski železnici (Zagreb-Čakovec).
 Analiza po dvornem svētniku profesorju dr. Ludwigu l. 1894. 58° C vroč vrelec, žvepleno mahovje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrnini in kosteni in členkih, boleznih v zgibih in otrpenju po vnetici in zlomljenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, polnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurnem kataru, škrofeljnih, angleški boleznih, kovnih diskrazijah, n. pr. zastrupljenju po živem srebru ali svincu itd.
Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v želodcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.
Elektrika. — Masaža.
 Zdravilišče z vsem komfortom, vodovod iz gorskih vrelcev, zdravljenje z mrzlo vodo z douche — in po Kneippu, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravniška godba, katero oskrbujejo člani orkestra zagrebske kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.
 Na postaji Varaždinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus goste. Tudi so na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnitvo kopališča.
 Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekte in brošure razpošilja zastopnj in poštnine prosto
 (1058-1) **oskrbnitvo kopališča.**

1 gld.
 en klobuk za gospode iz zajčje dlake, došlo nad 500 komadov v vsaki velikosti in barvi!
 Ravno tako mične novosti v damski konfekciji, najnovjše v oblekah za gospode in dečke zgotovljene in po meri najelegantnejše na Dunaju narejene.
Čudovito nizke cene. Točna postrežba.
Angleško skladišče oblek
Mestni trg št. 5.
 F. M. Netschek, c. kr. dvorni založnik. (1072-1)
Oroslav Bernatović, poslovođa.

Prva tržaška destilerija za konjak
CAMIS & STOCK v Barkovljah pri Trstu
 priporoča domači
zdravilni konjak
 po francoskem sistemu samo v izvornih steklenicah z nadzorstvenim zamašenjem preiskovalnice za živila in jestvine, Dunaj IX, Spitalgasse 31
 ki je odobrena od vis. c. kr. ministrstva notranjih zadev. 1 steklenica 5 K, 1/2 steklenice K 2.60.
 V Ljubljani se dobiva pri tvrdkah: **J. Jebračin, Josip Murnik, S. Kordin, A. Lilič, A. Šarabon, Viktor Schiffrer, F. Terdlina.** (48-23)

Tri
mizarske pomočnike
prejemem takoj v službo. Plača po
ogovoru. (1045-2)
Jakob Homovec
barbeni in pohišveni mizarski mojster
v Cirknici.

Praktikanta
inteligentnega, trgovsko izobraženega
sprejme **tvrdka**
avrenčič & Domicelj.
Ponudbe izključno pismene s
pričevaji. (1067-2)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost
brez prekladanja v New York in v
Philadelphijo. — Dobra hrana. —
Izborna oprava na ladiji. — Nizke
vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel,
na Dunaju ali (2073-34)

Anton Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinejše

žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Nizozemski naročnikom se
pošilja s povzetjem.

**Zahtevajte
pravo**

Ciril-Methodovo
kavino primes

katero priporoča domača

I. jugoslov. tovarna za
kavine surogate
v Ljubljani.

Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izbero

konfekcije
za dame in deklice

kakor tudi

manufakturno blago
perilo
vsakovrstne preproge
i t d.

priporoča

Anton Schuster
Ljubljana

Špitalske ulice števil. 7.

Solidno blago.

Nizke cene.

Veliko zalogo

rokavic za dame
in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga

dalje

ščetec za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana

Pred škofijo št. 21.

Pod trančo št. 2.

Klobuke

cilindre, čepice
in slamnike
v najnovejših faconah in
v veliki izbiri

priporoča

Ivan Soklič

Pod trančo št. 2.

Postaja elektr. železnice.

Premirano z zlato kolajno na
svetovni razstavi v Parizu
1900 in z zlato kolajno na
Dunaju 1902.
Dobiva se povsod. 1(660-3)
Škatljice po 10, 16 in 30 vinarjev.

Plüss-Stauffer-jev klej

v tobolech in steklenicah
večkrat odlikovan z zlatimi in srebrnimi
svetinjami, s katerim se lahko zlepijo
zlomljene stvari, ima na prodaj **Fran**
Kollmann v Ljubljani. (74-8)

Kogar nadleguje **kašelj**
naj poskusi kašelj ubla-
žujoče in veleokusne

Kaiser-jeve
prsne bonbone.

2740 notarsko overjenih
spričeval jamci za go-
tov vspeh pri kašlju, kri-
pavosti, katarju in zasiljenju.
Mestu teh ponujajo naj se zavrne!
Zavoj 20 in 40 vin. (2560-23)

Zalogo imajo: V orlovi lekarni poleg že-
leznega mostu v Ljubljani, v dež. lekarni
pri Mariji Pomagaj Milana Leusfega v Ljub-
ljani in pri Ubaldopl. Trnkoczyju v Ljubljani.
V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič.

Vodno zdravilišče

Kopališče Kamnik na Kranjskem. Najlepša gorska lega, milo podnebje,
zavarovano proti vetru.
Popolno vodno zdravljenje, solne kopeli, suhovoča zračna zdrav-
ljenje, kopeli z ogljenčevno kislino, masaže, gimnastika in elektr. zdravljenje.
Zmerne cene. Začetek sezi 15. maja. Navodila daje ravnateljstvo zdravilišča.
(1009-2) Zdravniški vodja: **U. m. dr. Rudolf Raabe.**

Naznanilo.
Kdor
hoče poceni in dobro blago,
naj naroči moj novi cenik, ki
ga pošljem zastonj.

Posebno priporočam
novosti v stenskih urah z novim stolpovim bitjem.
Šivalni stroji Singer in vse druge vrste
pripravne za domačo rabo, po zelo nizkih cenah.
Vsa popravila točno in cenó. Umetna delavnica v I. nadstropju.
Za obilen obisk se najtopleje priporočam
FRAN ČUDEN
urar, trgovec in posestnik v Ljubljani, Mestni trg
ekspozitna trdnica na debelo in na drobno, član švicarskih tovarn „Union“,
založnik c. kr. dolenskih železnic. (42-28)

Zarezane strešnike
vštrčne (Strangfalzziegel) in francoske (gepreste Falzziegel)

zidarsko opeko
cement roman in portland
glinaste peči in štedilnike
plošče za tlak samotne in cemetne

kakor tudi (864-4)
vse drugo stavbinsko blago
ponujajo po najnižjih cenah v poljubnih množinah
F. P. Vidic & Comp., Ljubljana.

**Loterija za vojaški spomenik Deutschmeister-
pešpolka**

pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. c. in kr. visokosti visokorodnega
prezvišenega gospoda nadvojvode Evgena.

Glavni dobitki
kron **75.000** kron

Ena srečka 1 krono.

Dalje dobitki v vrednosti po 10.000, 5000, 2000, 1000,
900, 500 kron itd. — v celam 6000 dobitkov.

Vsi dobitki se izplačajo od dobavnikov v gotovini po
odbitku 10%.

Žrebanje
nepreklicno dne 15. maja 1903.

Srečke prodajata v Ljubljani „Ljubljanska kreditna
banka“ in menjalnica J. C. Mayer.

Velik krah!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika to-
varna srebrnina prisiljena, oddati svo zalogo z golj proti majhnemu pla-
čilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur
sledede predmete le proti temu, da se mi povrne glid. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov " " jedilnih žlic;
- 12 komadov " " kavčnih žlic;
- 1 komad ameriškega patentirana srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad ameriškega patentirana srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 komadov angleških Viktorija čašo za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnice za sladkor.

(165-14)

42 komadov skupaj samo glid. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo glid. 40 ter jih je moči sedaj do-
biti po tej minimalni ceni glid. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi
bela kovina, ki obdrži bogo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši do-
kaz, da leta inšerati ne temelji na nikakršni slepariji zave-
zujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez
zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **krasno**
garnituro, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v
A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši ameriškega patentiranega srebrnega blaga
na Dunaju II., Rembrandtstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.
Čistilni prašek za njo stane 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvirček iz pohvalnih pism.

Bil sem s pošiljatelj krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem
ko zadovoljen. Ljubljana. jako zadovoljen.

Očen Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Rožano, dekan v Mariboru.

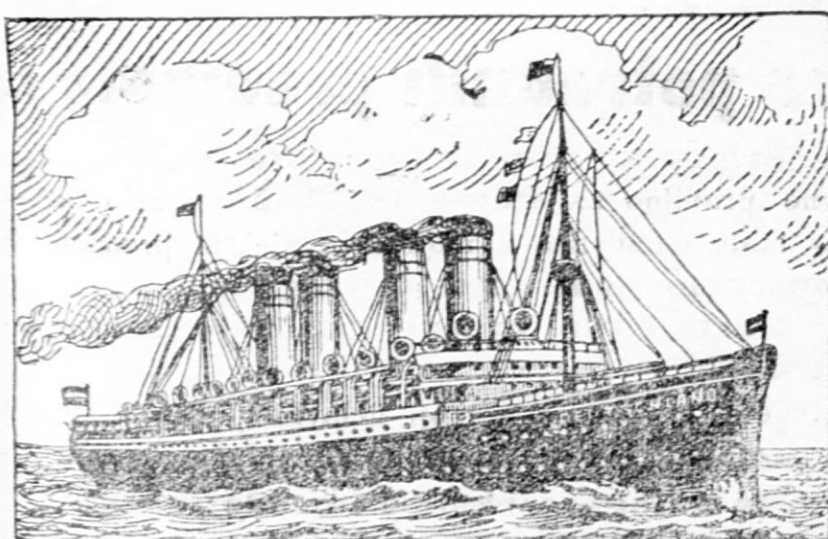
Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še
dno. — Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

**Največja in najstareja parobrodna družba na
svetu poseduje 279 parnikov.**

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki
samo vozijo potnike in cesarsko pošto

iz Hamburga v Novi-York so

m dolg	
212	»Deutschland«
168	»Auguste Victoria«
160	»Moltke«
171	»Pennsylvania«
170	»Graf Waldersee«
140	»P. latia«
152	»Batavia«
152	»Bulgaria«
200	»Fürst Bismarck«
140	»Columbia«
160	»Blücher«
170	»Pretoria«
171	»Patricia«
140	»Phoenicia«
152	»Belgravia«
170	»Armenia«

Hamburg-Nowi-York le 6 dni.
Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje pojas-
nila točno in brezplačno

oblastveno potrjena agentura (2758-24)

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

takoj na desno od južnega kolodvora, ob progi električne železnice.

Od leta 1888 so

Berger-jeva medicinsko-higijenična mila

iz tovarne G. Hell & Comp. v Tropolcih so s najboljšim vspehom uporabljal v tu- in domačem zdravstvu. Zlata kolajna Pariz 1900. (471-3)

Bergerjevo 40 odst. kotranovo milo } proti izpuščajem in polt-
Bergerjevo žvepleno kotranovo milo } ni nim boleznim.

Bergerjevo glicerinsko kotranovo milo } proti poltnim nečistostim
Bergerjevo panama kotranovo milo } kot milo za umivanje in
 kopanje.

Posebno priljubljena so še naslednja mila: *bencoc-milo, boraksovo milo, karbolovo milo, naftolovo milo* za tiste osebe, katerim je neprijeten kotranov vonj, pri poltnih boleznih, *žvepleno milo, žvepleno mlečno milo* za zvepleno pesnatost mila, *milo proti solnencam in petrosulfat-milo* proti rdečici obraza in arbei, *tannin-milo*.
Bergerjeva zobna pasta v tubah, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadičce so najboljša čistila za zobe.

Vsa Bergerjeva mila iz tovarne G. HELL & Comp., kupljena že 30 let imajo na etiketah kot znamenje pristnosti poleg stoječe vernostno znamko in podpis firme G. Hell & Comp. v ru- deči barvi.

Zalogo za Ljubljano imajo gg. lekar- narji: M. Leustek, M. Mardetschlager, Jos. Mayr, G. Piccoli in Ubald pl. Trnkoczy in vse druge lekarne na Kranjskem.

V'prospeh
 „Ústředni
 Matice Školské“.

Humpolško lodensko blago.

Moderno sukno za obleke
 iz čiste ovčje volne razpošilja po zelo
 nizkih cenah (76-9)

Karol Kocian
 tovarna za sukno blago
 v Humpolcih na Češkem.

Vzorci na zahtevanje franco.

Ustanovljeno leta 1832.

Priznано najboljšje

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann v Ljubljani
 tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.
 Električni obrat. (413-11)

Illustrovani ceniki so dobé brezplačno.

Sode

dobre in močne, od 600—700 litrov,
 prodaja po nizki ceni 1004-3
 Frac Cascio. Vegove ulice št. 10.

art. znamka: Sidro.

Liniment Caps. Comp.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priznано izborno, bolečine tola-
 žeče mazilo; po 80 h. K 140 in
 K 2— se dobiva v vseh lekarnah.
 Pri nakupu tega splošno priljub-
 lenega domačega zdravila naj se
 jemljejo le originalne steklenice
 v zapletenih z našo varstveno
 znamko „sidro“ iz Richterjeve
 lekarne, potem je vsako prepričan,
 da je da je dobil originalni
 izdelek. (2411-29)

**Richterjeva lekar-
 na pri zlatem levu**
 v Pragi, I., Eliščina c. 5.

Najboljše črnilo svetá.

Kdor noče obutalo
 ohraniti lepo bleščeče
 in trpežno, naj kupuje
 samo

Fernolendt
 čevljsko črnilo
 za svetla obutala
 samo

Fernolendt crème za
 naravno usnje.
 Dobiva se povsod.

C. kr. priv.
 tovarna ust. l. 1832
 na Dunaji.

Tovarniška zaloga:
Dunaj, I., Schulerstrasse 21.
 Radi mnogih posnemanj brez vrednosti
 pazi naj se natančno na moje ime
St. Fernolendt.

Resnično!

"Zorfuhrer"

pomaga
 velikansko
 kot nedosežen
 „uničevalec
 mrčesov“.

Kupuj pa „le v steklenicah“!
 V Ljubljani pri gospodih:

Iv. Fabiana nasl. Anton Korbar. F. Groschl. Karl C. Holzer. Ivan Jebračin. Ant. Ječminek.	Ant. Kanc. drog. Mihael Kaster. Edmund Kavčič. Josip Kordin. Anton Krisper.	Peter Lassnik. Karl Lexander. Alojzij Lilleg. P. Mencinger. Josip Murnik. Iv. Perdan nasl.	Karl Planinšek. J. C. Röger. A. Šarabon. Viktor Schiffer. M. Spreitzer. Anton Stacul.	Fran Stupica. M. E. Supan. A. Sušnik. Ferd. Terdina. J. Tonich.
--	---	---	--	---

Bled: Oton Wölfling. Pavel
Homann
Črnomelj: Andrej Lackner,
Karl Müller, B. Schweiger,
Anton Zure.
Draga: P. S. Turk.
Hrib: A. Bačar, Fran Kovač.
Idrija: A. Jelenec, Josip Se-
petavec.
Kamnik: Josip Klemenčič,
Anton Pintar, Fr. Šubelj.
Kočevje: Fran Loy, Peter
Pestsche, Ivan Rötzel, Mat.
Rom, Fran Schleimer.
Kostanjevica: Alojzij Gač.
Kranj: Fran Dolenc, Viljem
Küller, Adolf Kreuzberger,

Ivan Majdič, Karl Šavnik,
lekarar „pri sv. Trojici“.
Krško: F. X. Aumann sin,
R. Engelsberger.
Litija: Lebinger & Bergmann.
Lož: F. Kovač.
Mirna: Josip Schuller
Mokronog: Josip Errath, B.
Šbil, „pri ško u“.
Novo mesto: Küssel & Kon-
čan, Adolf Pauser.
Polhov gradec: J. A. Leben.
Postojna: K. Čeferin, Ant.
Ditrich, G. Pikel.
Radeče: Ivan Haller, J. Tre-
pečnik, I. občno radeško
konsumno društvo.

Radovljica: L. Fürsager, Fr.
Homann, Oton Homann.
Sodražica: Ivan Levstik.
Siška: J. C. Juvančič.
Skofja loka: E. Burdych, M.
Žigon (993-1)
Travnje: G. Bartol.
Trebnje: Jakob Petrovič,
Ivan Zernatto.
Trzin: Frid. Ratharek.
Velike Lašče: Ferdinand M.
Doganec.
Vipava, Vrhopolje: Fr. Kobal.
Vrhnika: M. Brilej.
Zagorje: R. F. Mihelčič, Iv.
Müller sen.
Žužemberk: Jakob Dereani.

Takoj se sprejme
 spretna šivilja

Ponudba se pošilja: 1031-
Bersin, Stari trg 2

Najlepše

veleposestvo

na Spodnjem Štajerskem je
 prodaj. Cena 70.000 K.

Poslopij je 14 in vsa zidana. Proda-
 tudi samo polovica s krmo, prodajala
 vinogradi, njivami, hostami in travni-
 ništvom „Slov. Naroda.“ (990-)

Človek in pol.

Roman.

Napisal Ivan Šorli.

Lično opremljena knjiga
 v izvirnem zavoju po na-
 črtu akad. slikarja Iv.
 Vavpotiča.

Cena broš. K 250, po pošti K 270.

Izdal (109)
Lav. Schwentner
 založnik in knjigotrtec v Ljubljani.

Prostovoljna prodaja zemljišč!

V Spodnji Šiški pri Ljubljani,
 ob državni Celovški cesti in treh
 občinskih potih do proge državne
 železnice ležečih

30 arondiranih stavbenih parcel

s površjem 4 oralo 300 □ sežnjev.
 Prodajo se posamezne ali skupno.
 Te parcele so zelo ugodne za stavbe
 manjših hiš, posebno za uslužbence
 državne železnice.

Pojasnila daje lastnik

Franc Leskovic
 posestnik.
 Ljubljana, Sv. Florijana ulice šte. 1, I. nadstropje.

Naznanilo.

Podpisani naznanjamo tem potom slavnemu občinstvu,
 visokemu plemstvu, c. in kr. častnikom ter častitim odjemalcem,
 da nam ni mogoče več izdelovati v našo stroko spadajoča
 dela po dosedanjih cenah, ker so se vsi predmeti in delavne
 moči dokaj podražile.

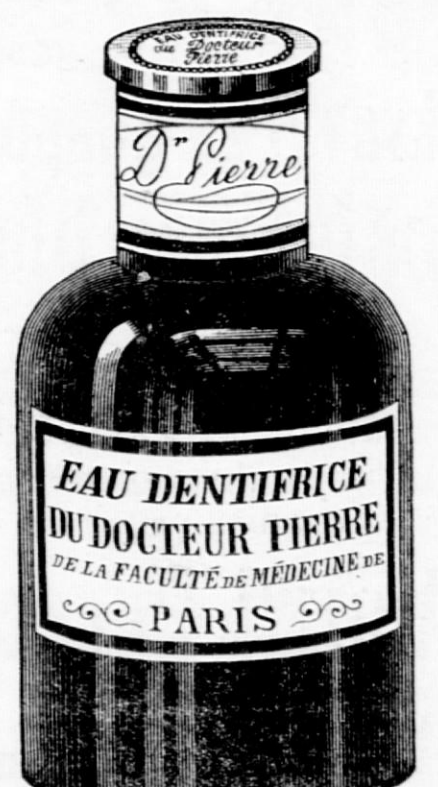
Ker so na ta naša podjetja že dvajset let vsakovrstni
 uničujoči učinki uplivali, vsled višjega državnega obdačenja,
 dražjega kurila in uporabe potrebnega blaga, povišanja plače
 delavnim močem pri skrajšanju delavnih ur in slednjič vsled
 podražanja živil, smo primorani povišati dosedanje cene.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1903. (1070-1)

Barvarnice in čistilnice oblek v Ljubljani
 Anton Boc. Fran Merala. Josip Reich.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
 Dobiva se povsod. (231-94)

**Franc Wilhelmov
 odvajajoči čaj**
FRANCA WILHELMA
 leka na ja, c. kr. zalagatelja
 Neunkirchen, Spod. Avstrijsko

se dobiva v vseh lekarnah v zavetkih
 po 2 K avstr. velj. c (2721-11)

Kjer se ne dobi, se pošlje na-
 ravnost. Poštni colli = 15 zavit-
 kov K 24, franko na vsako avstr.-
 ogradsko pošto postajo.

Kot znamenje pristnosti je na zavetkih vtisnjen grb
 trške občine Neunkirchen (devet cerkev).

Stanovanja.

Za avgustov termin so v novih **Korsikovih** hišah na **Bleiweis-
 cesti** še mnogovrstna stanovanja za oddati. Jako elegantna, najnovejše ure-
 in dobro presušena, tudi s porabo vrta. Najboljši zrak in solnčni kraji. Sta-
 vanja obstoje iz 3, 4, 5 sob, na zahtevanje pa tudi iz 7 do 8 sob; pri vsaki
 stanovanju je 1 predsoba, 1 soba za služkinjo, jedilna shramba, klet, podstra-
 prostori itd. Pri večjih stanovanjih so tudi kopalnice in perilnice. Izbrati je
 goče pritličje, I., II. ali III. nadstropje. Cene so jako nizke.

Več se poizve pri lastniku istotam ali pa v **Šelenburgovih ulic-
 šte. 5** (v trgovini s cveticami in semeni). (3134-)

Električno-strokovno obvestilo.

Slav. občinstvu in prečastiti duhovščini vljudno naznanjam, da
 izvršujem z oblastvenim dovoljenjem vsa za vpeljavo elek-
 trične razsvetljave potrebna dela ter opozarjam na svojo izredno
 veliko in krasno zalogo (1020-4)

vsakovrstnih svetil in za električno razsvetljavo potrebnih predmetov.

Prenavljam oziroma prenamejam stare lestence,
 svetila i. dr. strokovno pravilno za električno luč po zelo nizkih
 cenah. — Vsaka stvar bode montirana v moji delavnici in preizkušena
 tako, da mestni monter ne bode imel drugega posla, kakor
 predmet zvezati z električnim tokom, kar bode lahko iz-
 vršil v najkrajšem času

Za svetila, katera bodo montirana v moji delavnici, jamčim tekom
 enega leta, v katerem času tudi event. popravila brezplačno izvršujem.

Največja in najlepša zaloga cerkvene posode in orodja.

Nadejajoč se zdatnih naročil beležim z velespoštovanjem

Leopold Tratnik
 pasar in založnik predmetov za elekt. razsvetljavo
 v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27.